REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva ulica 20–25, 1000 Ljubljana

T: +386 1 478 1000
F: +386 1 478 1607
E: gp.gs@gov.si
http://www.vlada.si/

PRVA OBRAVNAVA
EVA 2025-2330-0019
PREDLOG

ZAKON O VINU

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

V Republiki Sloveniji je področje vinogradništva in vinarstva urejeno z Zakonom o vinu (Uradni list RS, št. 105/06, 72/11, 90/12 – ZdZPVHVVR, 111/13 in 27/17 – ZKme-1D; v nadaljnjem besedilu: veljavni zakon), ki ga je Državni zbor Republike Slovenije sprejel oktobra 2006. Veljavni zakon je bil do sedaj dopolnjen trikrat.

Predlog Zakona o vinu je nujen za celovito in sistematično ureditev področja vinogradništva in vinarstva, saj veljavna zakonodaja, sprejeta leta 2006, zaradi zastarelosti ne omogoča učinkovitega izvajanja zakonodaje EU. Čeprav je bil veljavni zakon v letih 2011, 2012 in 2013 dopolnjen, so se od tedaj pravila na ravni EU bistveno spremenila. Zaradi teh sprememb je priprava predloga zakona ne le priporočljiva, temveč tudi nujna za ustrezno prilagoditev nacionalne zakonodaje zahtevam EU.

Predlog zakona zajema vse ključne vidike pridelave grozdja in vina, ureja register vina, register o prejemu in izdaji, ureja tradicionalne izraze, aromatizirane vinske proizvode, postopek ocenjevanja vina, imenovanje pooblaščenih organizacij in laboratorijev za vinski sektor, organoleptično ocenjevanje vina, označevanje, izotopske analize, promet z vinom, nepoštene poslovne prakse ter nadzor in kazenske določbe.

1.1. Ocena stanja

a) Stanje v panogi v Evropski uniji

Leta 2020 je ima EU 3,2 milijona hektarjev vinogradov, kar ustreza 2,0 % kmetijskih zemljišč v uporabo in približno 45 % vseh svetovnih vinorodnih površin. Med 16 državami članicami, ki imajo prag več kot 500 ha vinogradov, so Španija (z 0,9 milijona hektarjev), Francija (0,8 milijona ha) in Italija (0,7 milijona ha) skupaj predstavljale približno tri četrtine (74,9 %) celotne površine vinogradov v EU. Večina preostalih vinogradov v EU je bila v Romuniji, na Portugalskem, v Nemčiji in Grčiji, ki so imele vsaka od nadaljnjih 0,1 do 0,2 milijona hektarjev vinogradov.

2,2 milijona vinogradov je bilo za pridelavo vina (v nadaljnjem besedilu: vinogradniška posestva). Nekaj manj kot dve petini (37,9 %) od 2,2 milijona vinogradniških posestev v EU je predstavljalo 0,8 milijona posestev v Romuniji, ki so običajno zelo majhna. Nadaljnjih 0,5 milijona vinogradniških

posestev je bilo v Španiji in 0,3 milijona v Italiji, kar skupaj predstavlja tretjino (35,3 %) vseh posestev v EU.

Španija, Francija in Italija so leta 2020 skupaj predstavljale tri četrtine (74,9 %) površin, zasajenih z vinsko trto v EU, in približno dve petini (38,7 %) vinogradniških posestev.

Vinogradi v EU so običajno majhni, zlasti v primerjavi z velikostjo drugih kmetij, ki gojijo poljščine ali živinorejo. Povprečna velikost vinogradniškega posestva v EU je bila leta 2020 1,4 ha, v primerjavi s povprečjem 15,2 ha (2016) za vsa posestva v EU. Najmanjši vinogradi v EU so bili v Romuniji (povprečno 0,2 ha na vinograd) ter na Hrvaškem, v Grčiji, Sloveniji in na Cipru (vsi v povprečju približno 0,5 do 0,6 ha). Nasprotno pa je bila povprečna velikost vinogradniškega posestva v Franciji 10,5 ha, kar je več kot dvakrat več od naslednjega najvišjega povprečja 4,6 ha v Luksemburgu.

V EU je relativno malo kmetijskih gospodarstev z velikimi površinami vinogradov; na ravni EU je 3,2 % kmetijskih gospodarstev z več kot 10 ha vinogradov predstavljalo večino (59,2 %) vseh vinogradov v EU. Velika večina vinogradniških posestev je bila zelo majhnih; 83,3 % jih je imelo manj kot 1 ha vinogradov. Ta porazdelitev je bila značilna za večino držav članic; na Slovaškem, v Franciji, na Češkem, v Bolgariji, Španiji, Nemčiji, Luksemburgu, Avstriji in Madžarskem je bila večina površin pod vinogradi na gospodarstvih z več kot 10 ha vinogradov, v Italiji in na Portugalskem pa le nekaj manj kot 50 %.

Glavne sorte vinske trte v EU so predstavljale 91,1 % vseh površin, zasajenih z vinsko trto. Delež majhnih (s skupno površino manj kot 500 ha na nacionalni ravni), pogosto regionalnih sort, je znašal 8,9 %. V EU je več kot 500 različnih glavnih sort vinske trte (sorte, katerih površina na nacionalni ravni presega 500 ha; po Uredbi 1337/2011/EU), samo v Italiji pa je kar 96 glavnih sort vinske trte.

Glavne sorte vinske trte za rdeče vino so leta 2020 pokrivale 1,5 milijona hektarjev, v primerjavi z 1,3 milijona hektarjev za glavne sorte vinske trte za belo vino in 0,1 milijona hektarjev za druge barvne sorte (ali nenavedene). Sorte rdečega vina so predstavljale večino vinogradniških površin v Franciji (63,3 %), na Portugalskem (62,1 %), na Cipru (58,0 %), v Bolgariji (55,5 %) in Španiji (52,3 %). Sorte belega vina so predstavljale večino vinogradniških površin v Avstriji (68,4 %), Sloveniji (68,3 %), Nemčiji (68,1 %), na Hrvaškem (67,3 %), na Madžarskem (65,8 %), Slovaškem (65,0 %), v Romuniji (62,7 %) in na Češkem (61,1 %). V Španiji in Italiji je bila porazdelitev med glavnimi sortami rdečega in belega vina relativno enakomerna. V Grčiji je bila približno petina (20,9 %) trt namenjenih drugim barvnim sortam, zlasti rožnati sorti 'Roditis'.

Leta 2020 so bile v EU najbolj gojene glavne rdeče sorte Tempranillo tinto (13,8 % vseh površin, pridelanih z glavnimi sortami vinske trte za rdeče vino), Merlot noir (11,5 %) in Garnacha tinta (9,5 %). Najbolj gojene glavne bele sorte so bile Airen (14,9 % vseh površin, pridelanih z glavnimi sortami vinske trte za belo vino), Trebbiano toscano (9,9 %) in Chardonnay blanc (7,8 %).

Večina sort, tudi tiste najbolj razširjene, se goji na relativno ozkem geografskem območju: na primer, Airen se goji le v Španiji, Tempranillo tinto le v Španiji in na Portugalskem, Trebbiano toscano pa večinoma v Franciji in Italiji. Ključni izjemi sta bili Merlot noir in Chardonnay, ki sta bila vsak zasajena v 14 državah članicah.

V EU je starost trt običajno nad 10 let; leta 2020 je bilo 36,7 % trt v EU starejših od trideset let, nadaljnjih 41,3 % pa jih je bilo starih med 10 in 29 let. Zelo mlade trte, mlajše od treh let, so leta 2020 predstavljale le 4,5 % vseh trt v EU, tiste, stare med 3 in 9 let, pa 17,5 %. Le na Madžarskem je bila starostna razporeditev trt relativno enakomerna (35,5 % mlajših od 10 let, 34,4 % med 10 in 29 let ter 30,1 % starejših od trideset let).

Delež trt, starejših od trideset let, je bil še posebej visok v Bolgariji (68,8 %), Romuniji (65,7 %) in na Cipru (64,7 %). V primeru Romunije je bil proces ponovne zasaditve precej nad povprečjem EU, saj je bilo 12,0 % trt prav tako mlajših od 3 let. Nemčija (7,1 %), Madžarska (6,8 %) in Italija (6,5 %) so imele prav tako relativno visoke deleže trt, mlajših od 3 let.

Velika večina (82,4 %) vinogradov v EU je bila leta 2020 namenjena pridelavi grozdja za kakovostno vino. Kakovostno vino se nanaša na proizvode z zaščiteno označbo porekla (2,1 milijona ha, kar ustreza 65,3 % vinogradov v EU) in zaščiteno geografsko označbo (0,5 milijona ha, kar ustreza 17,1 %). Le 13,2 % trt v EU je bilo namenjenih za namizno vino.

Zaščitena označba porekla (ZOP) označuje ime proizvoda, ki mora biti proizveden na določenem geografskem območju z uporabo priznanega in zabeleženega znanja in izkušenj. Vsi proizvodi s statusom ZOP morajo biti proizvedeni izključno iz grozdja z zadevnega območja.

Zaščitena geografska označba (ZGO) označuje proizvod s kakovostjo, ugledom ali drugimi posebnimi značilnostmi, ki jih je mogoče pripisati določenemu geografskemu območju. Vsi proizvodi s statusom ZGO morajo biti proizvedeni iz vsaj 85 % grozdja, ki izvira z zadevnega območja.

Na Češkem, v Nemčiji, Luksemburgu, Avstriji in Sloveniji so vsi vinogradi za pridelavo grozdja namenjeni izključno pridelavi kakovostnih vin. Relativni deleži na Hrvaškem, v Španiji, na Madžarskem in Slovaškem so bili leta 2020 prav tako nad 90 %.

Le v Romuniji je bila večina (72,1 % leta 2020) vinogradov namenjenih pridelavi namiznega vina. Vinske trte za namizno vino so bile relativno pogoste tudi v Bolgariji (38,7 % vseh vinogradov), Italiji (24,3 %) in na Portugalskem (20,1 %). Grčija je bila edina država članica s vinogradi, namenjenimi pridelavi rozin (suhega grozdja), in ti vinogradi so predstavljali 37,4 % vseh vinogradov v državi.

Med letoma 2015 in 2020 se je število vinogradniških posestev v EU zmanjšalo za 257.000 (-10,3 %). Večina teh izgub posestev je izvirala iz najmanjših vinogradniških posestev; v velikostnem razredu z manj kot 1 ha vinogradov je bilo 226.000 manj posestev kot leta 2015. Število vinogradniških posestev se je močno zmanjšalo v številnih državah članicah, zlasti na Portugalskem (izguba 98.000 posestev), v Italiji (izguba 78.000 posestev) in v Španiji (izguba 34.000 posestev). Kljub tem izgubam je površina vinogradov za pridelavo vina med letoma 2015 in 2020 ostala relativno stabilna (-1,1 %), pri čemer je povečanje površine vinogradov v Italiji (za 38 000 ha kljub močnemu upadu števila vinogradniških posestev) v veliki meri uravnotežilo izgube v Španiji (zmanjšanje za 30 000 ha) in Franciji (zmanjšanje za 10 000 ha). Poleg izgube vinogradniških posestev na Portugalskem je bila površina vinogradov v letu 2020 za 25 000 hektarjev manjša kot v letu 2015.

b) Stanje v panogi v Republiki Sloveniji

Stanje v vinogradništvu in vinarstvu

V Sloveniji letno pridelamo do 800.000 hektolitrov vina, odvisno od posameznega letnika. V vsakem od vinorodnih okolišev je vsaj ena večja klet, ki odkupuje grozdje, registriranih pridelovalcev vina, ki svoje vino tudi stekleničijo, pa je že preko 2500.

V Sloveniji je okoli 17.000 ha obdelanih vinogradov, od tega jih je v evidenco za namen trženja grozdja in vina vpisanih skoraj 14.600 ha. Z obdelovanjem vinogradov se ukvarja dobrih 27.000 kmetijskih gospodarstev. V letu 2021 je bilo 862 ha vinogradov vključenih v ekološko pridelavo.

Obseg vinogradniških površin se v zadnjih desetletjih ni bistveno spremenil, površina vinogradov je naraščala do leta 1996, potem pa je začela rahlo upadati, nekoliko večji upad je zaznati v zadnjem obdobju. V primerjavi z letom 2010 je razvidno, da so se površine pod vinogradi po podatkih Registra

kmetijskih gospodarstev zmanjšale za 5 %, po zajemu rabe kmetijskih zemljišč pa kar za 18 %, kar kaže na opuščanje predvsem manjših vinogradov. Povprečna površina vinogradov na kmetijskem gospodarstvu se nekoliko povečuje in znaša 0,55 ha.

Vinogradi ležijo na strmih legah, kar pomeni na eni strani izrazito drago pridelavo, na drugi strani pa to omogoča kakovosten pridelek grozdja. Delež kakovostnih vin z geografsko označbo zato predstavlja do 70 % pridelave. Glede na padanje potrošnje vina v Sloveniji vinarji čedalje večji delež pridelka prodajo na tujih trgih.

Pridelki grozdja in vina so bili v posameznih letih zaradi razmeroma majhnih sprememb v površini odvisni predvsem od vremenskih razmer. Po letu 1992 je bilo nekaj količinsko izredno bogatih letin (1993, 1997, 2000, 2002, 2007, 2015 in 2018), ki so dodobra napolnile kleti in vplivale na povečanje zalog vina in posledično na znižanje cen grozdja in vina.

V letu 2022 so pridelovalci v Register pridelovalcev grozdja in vina (RPGV) prijavili 507.380 hektolitrov vina. Poleg te količine je po ocenah ministrstva še dodatnih približno 20 % vina, ki ga pridelajo manjši pridelovalci in naj bi bil namenjen samooskrbi pridelovalcev in njihovih družinskih članov.

Pridelava ekoloških vin v Sloveniji narašča. Količina površin, na katerih se prideluje ekološko grozdje, slednje je pogoj za pridelavo ekološkega vina, se v Sloveniji povečuje (955 ha v letu 2022). Prav tako se povečuje količina pridelanega ekološkega grozdja (3.359 ton v letu 2022), ki je vključeno v evropsko shemo EKO in ima za to podeljen certifikat. Povečuje se tudi število ekoloških pridelovalcev vina (59 pridelovalcev v letu 2022) ter letna količina pridelanega ekološkega vina (6790 hektolitrov v letu 2022).

Kakovost vina je zelo odvisna od sorte vinske trte (grozdja), rastišča trte (geološke podlage, podnebja, mikroklimatskih pogojev) ter vseh izvedenih enoloških postopkov, s katerimi vinar pridela in doneguje vino. Z vsebino vinske etikete na steklenici potrošnik dobi razumljive in ustrezne informacijo o vinu ali drugem vinskem proizvodu, njegovem izvoru, značilnostih, pridelovalcu, načinu pridelave in podobno.

Stanje v panogi za leto 2023

V register kmetijskih gospodarstev (v nadaljnjem besedilu: RKG) je vpisanih 14.357 ha vinogradov, pridelek se redno prijavlja iz 13.000 ha, iz zajema rabe kmetijskih zemljišč pa je razvidno, da imamo na ozemlju Republike Slovenije 16.430 ha vinogradov. V register pridelovalcev grozdja in vina (v nadaljnjem besedilu: RPGV) je vpisanih 26.400 pridelovalcev grozdja in skoraj vsi so tudi pridelovalci vina, za stekleničenje je registriranih dobrih 2700 pridelovalcev, od tega je 11 večjih (preko 500.000 litrov letno).

V primerjavi z letom 2010 je razvidno, da so se površine pod vinogradi po podatkih RKG zmanjšale za 11 %, po zajemu rabe kmetijskih zemljišč pa kar za 25 %, kar kaže na opuščanje predvsem manjših vinogradov. Povprečna površina vinogradov na kmetijsko gospodarstvo se nekoliko povečuje in znaša 0,55 ha.

Značilna je velika razdrobljenost vinogradov, kar 85 % vinogradnikov obdeluje manj kot 0,5 ha vinogradov, velikost do 1 ha vinogradov pa zajame kar 91 % vseh pridelovalcev.

Tabela 1: Razdrobljenost pridelave – velikostni razredi glede na površino vinogradov, ki jih obdeluje posamezen pridelovalec

Velikostni razred	Površina vinogradov (ha)	Št. pridelovalcev
< 0,1 ha	875 (6 %)	12034 (47 %)

0,1 – 0,5 ha	2089 (15 %)	9688 (38 %)
0,5 – 1 ha	1125 (8 %)	1590 (6 %)
1 – 2 ha	1463 (10 %)	1035 (4 %)
2 – 5 ha	2390 (17 %)	760 (3 %)
> 5 ha	6371 (44 %)	453 (2 %)

Vir: RPGV, stanje na dan 11. 9. 2023

Več kot 90 % pridelovalcev na območjih, kjer je velikostna struktura najbolj razdrobljena (Štajerska Slovenija, Prekmurje, Dolenjska, Bela krajina, Bizeljsko Sremič) obdeluje manj kot 1 ha vinogradov. Manj kot 0,5 ha pa obdeluje večina pridelovalcev v vinorodnih območjih Prekmurje (95 %), Dolenjska (95 %) in Bela krajina (94 %).

Največji premiki k izboljšanju velikostne strukture vinogradov so se zgodili na območju vinorodnega okoliša Goriška Brda, in sicer v tem okolišu 64 % pridelovalcev obdeluje več kot 1ha vinogradov, 17 % pa jih obdeluje več kot 5 ha vinogradov. V tem vinorodnem okolišu je površina vinogradov po rabi kmetijskih zemljišč praktično enaka kot površina vpisana v register (95 %). Medtem, ko je v okoliših z največjo razdrobljenostjo ta delež ponekod tudi le 60 %.

Letno se obnovi ali na novo zasadi v povprečju dobrih 300 ha vinogradov, kar ne zadostuje za enostavno reprodukcijo. Posledično se slabša starostna struktura vinogradov: 16 % vinogradov je starejših od 40 let, medtem ko je bilo pred 20 leti takih le 4 %. Največji delež mladih vinogradov (do 25 let) je na Primorskem (70 %), medtem ko jih je v Podravju in Posavju le dobra polovica.

Situacija se je nekoliko izboljšala v pred letom 2020, ko je bilo na novo zasajenih po skoraj 400 ha vinogradov letno, v obdobju epidemije pa se je spet nekoliko poslabšala.

Tabela 2: Starostna struktura vinogradov v Sloveniji

Starost	Površina (ha) - 2004	Površina (ha) - 2018	Površina (ha) - 2023
0-24 let	11.345 (69%)	9.724 (61%)	8.082 (56%)
25-30 let	2.421 (15%)	1.583 (10%)	2.009 (14%)
31-35 let	1.371 (8%)	1.277 (8%)	1.038 (7%)
35-40 let	634 (4%)	1.385 (9%)	906 (6%)
nad 40 let	578 (4%)	1.866 (12%)	2.277 (16%)

Vir: RPGV, leto 2004 in 2018

Strmo narašča vključenost kmetijskih gospodarstev v ekološko pridelavo grozdja - v letu 2022 je bilo v ekološko pridelavo vključenih 955 ha vinogradov, kar predstavlja trikratno povečanje v primerjavo z letom 2010.

Na obseg letnega pridelka vplivajo predvsem vremenske razmere v posameznem letu. Letno se pridela med 63 in 89 milijoni litri vina, pri čemer ga je okoli 20 % za samooskrbo – registrirane pridelave je tako 45–55 mio litrov letno. Glavnino pridelka predstavljajo kakovostna vina z zaščitenim geografskim poreklom (70 %).

Zaloge vina so odvisne predvsem od pretekle letine in se gibljejo med 30 in 40 mio litri letno, zaradi obilne letine 2018 so v letu 2019 poskočile na 48 mio litrov, zaradi omejevanja prodaje zaradi epidemije pa so se v letu 2020 še nekoliko dvignile na 49 mio litrov. Z uvedbo ukrepa destilacije vina v letu 2020 in 2021 se je stanje zalog dokaj normaliziralo (36 mio. litrov v letu 2022).

Na vinorodnem območju Slovenije pridelujemo 60 sort vinske trte. Zastopanost glavnih sort prikazuje tabela 3.

Tabela 3: Zastopanost glavnih sort v Sloveniji

Sorta	%
Laški rizling	11 % (1570 ha)
Refošk	9 % (1230 ha)
Chardonnay	8 % (1120 ha)
Sauvignon	7 % (1060 ha)
Malvazija	7 % (990 ha)
Merlot	5 % (690 ha)
Žametovka	5 % (680 ha)
Rumeni muškat	5 % (670 ha)
Rebula	4 % (600 ha)
Modra frankinja	4 % (600 ha)
Sivi pinot	4 % (510 ha)
Renski rizling	3 % (470 ha)

Vir: RPGV, januar 2020

Sajenje vinske trte

Za sajenje vinogradov je treba predhodno pridobiti dovoljenje za zasaditev vinske trte. Izjema so le tisti vinogradi, ki so manjši od 0,1ha in namenjeni izključno za pridelavo vina, namenjenega porabi v vinogradnikovi družini.

1. januarja 2016 se je začel na območju Evropske unije uporabljati nov sistem dovoljenj za zasaditev vinske trte, v skladu s katerim mora vsak, ki želi zasaditi ali obnoviti vinograd, predhodno pridobiti ustrezno dovoljenje.

Register pridelovalcev grozdja in vina

V register pridelovalcev grozdja in vina se morajo vpisati vsi vinogradniki in vinarji, ki obdelujejo 0,05 ha ali več vinogradov. Če pridelek tržijo, se morajo vanj vpisati tudi vinarji in vinogradniki, ki obdelujejo manjšo površino.

Nova evropska zakonodaja predpisuje visoke kazni za tiste, ki sadijo vinograde brez dovoljenja, ali pa vinogradov nimajo vpisanih v register in tržijo vino, mošt ali grozdje (izjema so le vinogradi tistih pridelovalcev, ki vino porabijo izključno v okviru družine).

Vpis v register je se brez stroškov izvede na upravni enoti ter vinogradnikom omogoča širjenje obsega vinogradov, in obnovo obstoječih vinogradov in prodajo vina.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Predlog zakona sledi naslednjim ciljem:

– zagotoviti učinkovit in sodoben sistemski način urejanja vinogradništva in vinarstva, s čimer bo olajšano izvajanje pravnih aktov EU;

– zaščita interesov proizvajalcev in potrošnikov;

– izboljšana konkurenčnost slovenskega vinskega sektorja na mednarodnem trgu.

2.2 Načela

Pri oblikovanju in pripravi predloga zakona sta se upoštevali načelo določnosti ter načelo poenostavitve, namen zakonskega urejanja pa je celovito urediti področje vinogradništva in vinarstva, s čimer se doseže večja preglednost in jasnost.

S predlogom zakona se upošteva tudi načelo pravne jasnosti, na podlagi katerega se z jasno določenimi in razumljivimi določbami ureja izvajanje pravnih aktov EU v pravnem redu Republike Slovenije.

Pri pripravi predloga zakona je bilo upoštevano tudi načelo strokovnosti. Celotni osnutek zakona je bil pripravljen v okviru delovne skupine, imenovane s strani ministrice za kmetijstvo, temu je sledila javna obravnava ter medresorska obravnava.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

– Seznam vinorodnih enot bo javno objavljen na osrednjem spletnem mestu državne uprave ter se bo letno posodabljal. S tem se zagotavlja večja preglednost za pridelovalce. Pri določitvi ali spremembi meja vinorodnih krajev in vinorodnih leg se bo lahko upošteval tudi interes pridelovalcev. Predlog zakona določa postopek za vlaganje predlogov sprememb s strani pridelovalcev.

– Trsni izbor bo letno objavljen in posodobljen na osrednjem spletnem mestu državne uprave, kar bo omogočilo učinkovitejše posodabljanje podatkov in uporabnost pri izvajanju intervencijskih ukrepov skupne kmetijske politike.

– Predlog zakona določa obveznost, da se mora na vinogradniški parceli gojiti grozdje, namenjeno pridelavi vina ali grozdnega soka, s čimer se preprečuje opuščanje in zaraščanje vinogradov.

– Omogoča se bolj preglednejši sistem dokupa grozdja med fizičnimi osebami, ki pridelujejo vino z isto geografsko označbo. Dokup ne sme presegati 100% povprečja treh let prijavljenega pridelka lastnega grozdja. V ta namen se uvaja uporaba spremnic za grozdje, ki veljajo znotraj Republike Slovenije.

– V register vina se vključujejo tudi novi zavezanci, ki niso vpisani v register kmetijskih gospodarstev, kar omogoča boljše evidentiranje količin vina, ki se prodaja kot neoriginalno polnjeno.

– Pridelava grozdja se bo v register vina vpisovala na GERK, tako bo mogoče v prihodnje uveljavljati tudi pomoč ob izrednih vremenskih dogodkih (npr. pozeba, toča).

– Zavezanci za vpis v register pridelovalcev vina so vsi, ki obdelujejo najmanj 0,05 ha vinogradniških površin, kar je poenoteno z zahtevami registra kmetijskih gospodarstev.

– Pri tradicionalnih izrazih se bodo na podlagi pravnih aktov EU poenotili postopki za registracijo, spremembo in preklic tradicionalnih izrazov.

– Omogoča se vzpostavitev priznane skupine proizvajalcev za geografske označbe.

– Predlog zakona ureja aromatizirane vinske proizvode.

– Predlog zakona določa pogoje in postopek za imenovanje pooblaščene organizacije za oceno vina, ki mora izpolnjevati strokovne in tehnične zahteve, določene s predlogom zakona.

– Predlog zakona določa pogoje in postopek za imenovanje pooblaščene organizacije za usposabljanje, ki mora izpolnjevati strokovne in tehnične zahteve, določene s predlogom zakona.

– Predlog zakona omogoča imenovanje pooblaščenih laboratorijev za izotopske analize.

– Določa se, kdaj je vino dano v promet.

– Predlog zakon opredeljuje, kaj pomeni lastna pridelava vina, s čimer se preprečujejo zlorabe označevanja in podpore.

– Določa se, kdaj se šteje, da je določeno vino v prometu zavajajoče za potrošnika.

b) Način reševanja:

S predlogom zakona se ureja pravna podlaga za sprejetje podzakonskih aktov s področja vinogradništva in vinarstva. S predlogom zakona se celovito urejajo javna pooblastila na področju ocenitve vin. S predlogom zakona se celovito ureja področje evidenc v vinogradništvu in vinarstvu.

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je usklajen z veljavnim pravnim redom.

č) Usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je usklajen s predstavniki zainteresirane javnosti.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona ima finančne posledice za državni proračun in nima finančnih posledic za druga javna finančna sredstva.

Za izvajanje nalog iz predloga Zakona o vinu se ocenjuje letna poraba sredstev iz proračuna RS v višini 187.366,00 eur v letih 2025, 2026 in 2027 (200021 Strokovne naloge v vinarstvu 187.366,00 eur).

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje nalog predloga Zakona o vinu so sredstva že zagotovljena v sprejetem državnem proračunu, saj se vsebinska področja in naloge prenašajo iz veljavnega Zakona o vinu in posledično se prenašajo tudi finančne posledice, ki so bile že načrtovane na podlagi trenutno veljavne zakonodaje.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona je usklajen s pravnim redom EU.
Na ravni Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU) je zakonodaja s področja vina del skupne kmetijske politike in je urejena v okviru skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov. Temeljni predpis, ki ureja to področje, je Uredba (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1308/2013/EU), ki jo dopolnjujejo številne delegirane in izvedbene uredbe. Namen je zagotoviti harmonizirana pravila za proizvodnjo, označevanje in trženje vina v EU, varovati potrošnike in proizvajalce, ohranjati ravnotežje med ponudbo in povpraševanjem, preprečevati prekomerno proizvodnjo ter spodbujati kakovost in zaščito tradicionalnih proizvodov.

Ključni predpisi, ki urejajo področje vina na ravni EU, so:
– Uredba 1308/2013/EU (ureja definicije proizvodov, enološke prakse, dovoljenja za sajenje trte, označevanje, geografske označbe),
– Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/33 z dne 17. oktobra 2018 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z vlogami za zaščito označb porekla, geografskih označb in tradicionalnih izrazov v vinskem sektorju, postopkom ugovora, omejitvami uporabe, spremembami specifikacij proizvoda, preklicem zaščite ter označevanjem in predstavitvijo (ureja pravila za zaščito označb porekla, geografskih označb in tradicionalnih izrazov),
– Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/934 z dne 12. marca 2019 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede vinorodnih območij, na katerih je mogoče delež alkohola povečati, dovoljenih enoloških postopkov in omejitev, povezanih s pridelavo in konzerviranjem proizvodov vinske trte, najmanjšega odstotnega deleža alkohola za stranske proizvode in njihovega odstranjevanja ter objave spisov OIV (ureja dovoljene enološke prakse in omejitve),
– Uredba (EU) 2021/2117 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o spremembi uredb (EU) št. 1308/2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov, (EU) št. 1151/2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil, (EU) št. 251/2014 o opredelitvi, opisu, predstavitvi, označevanju in zaščiti geografskih označb aromatiziranih vinskih proizvodov in (EU) št. 228/2013 o posebnih ukrepih za kmetijstvo v najbolj oddaljenih regijah Unije (nove zahteve za označevanje hranilne vrednosti in sestavin; obvezno od decembra 2023),
– Uredba (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004 (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1169/2011/EU) (ureja horizontalna pravila in se uporablja, kjer sektorska pravila ne določajo drugače).

Avstrija:

Področje vina v Avstriji ureja zakon o vinu iz leta 2009 (Weingesetz 2009, zadnjič spremenjen leta 2023) s podzakonskimi akti. Osnova avstrijske zakonodaje s področja vina je zakonodaja s področja vina na ravni EU, vendar je Avstrija ohranila svoje stroge predpise. Temeljna načela vinske zakonodaje na ravni EU ureja Uredba 1308/2013/EU in so zavezujoča za vse države članice EU. Ta načela vključujejo sistem dovoljenj za zasaditve vinske trte, programe financiranja in tržne intervencije (destilacija, skladiščenje itd.), dovoljene enološke postopke, zaščito porekla in pravice do označevanja vina. Zakon o vinu ureja posebne okoliščine v državi, zlasti na področju kakovostnih vin in nadzora vina. Te so:
– pridelava in ustrezna enološka obdelava vina (obogatitev, razkisanje, sladkanje, mešanje itd. so regulirani),
– definicije in predpisi o različnih stopnjah kakovosti (vino, vino z navedbo sorte ali letnika, podeželsko vino in kakovostno vino, vključno s predikatnimi vini),
– uporaba specifičnega izvora in tradicionalnih imen,
– pravilnik o nadzoru v vinskem sektorju (poročilo o trgatvi, poročilo o popisu, register vinogradov, etiketa, vodenje kletarske knjige, opredelitev pristojnosti in organizacija zvezne vinarske inšpekcije),
– sadno vino (definicije in predpisi o pridelavi),
– upravni predpisi (npr. kazenske določbe, pravila za spodbujanje vinske industrije).

Ta pravila so na mnogih področjih dopolnjena in podrobneje opredeljena z dodatnimi izvedbenimi predpisi, ki jih je izdal minister za kmetijstvo; npr. uredba o označevanju vina, uredba o določitvi sort grozdja za pridelavo kakovostnih vin ali uredba o ustanovitvi panožnih organizacij.
Zakon o vinu ureja pridelavo grozdja in vina, enološke postopke, označevanje, zaščito geografskih

označb (Districtus Austriae Controllatus – DAC), trošarine, nadzor in kazenske določbe. Temelji vinskega prava so nadzorovano poreklo, omejitve pridelka na hektar, ravni kakovosti in državni nadzor kakovosti.

Avstrija razlikuje med vinom z zaščiteno označbo porekla (Qualitätswein – vino z zaščiteno označbo porekla, ki se trži pod oznako »kakovostno vino«, Landwein – vino z zaščiteno geografsko označbo, ki se trži pod oznako »podeželsko vino«) in vinom brez zaščitene označbe porekla (vino iz Avstrije). Za razvrstitev v različne kategorije sta odločilna poreklo grozdja in vsebnost sladkorja v moštu, izražena v stopinjah klosterneuburške moštne lestvice (°KMW). Za vino z zaščiteno označbo porekla (kakovostno vino / kakovostno vino značilnega porekla – DAC) mora grozdje prihajati iz avstrijske vinorodne regije; za podeželsko vino mora biti poreklo iz vinorodne regije (večje od ene same vinorodne regije). Na etiketi so navedene naslednje informacije: ime proizvoda, geografska označba, državna kontrolna številka (za kakovostna in predikatna vina), neto količina, proizvajalec ali polnilni obrat, letnik, sorta grozdja, alergeni, oznaka porekla, stopnja kakovosti, stopnja alkohola, navedba vsebnosti sladkorja, hranilna vrednost in sestavine. Prepovedane so zavajajoče označbe (npr. napačna geografska imena, fantazijska imena, ki nakazujejo poreklo), zdravstvene trditve (npr. »zdravo vino«) ter napačne navedbe o sortah, letniku in postopkih.

Za podeželsko vino, kakovostno vino in predikatno vino (in za vino brez zaščitene označbe porekla z navedbo sorte grozdja in letnika) velja splošni največji pridelek 10.000 kilogramov grozdja oziroma 7.500 litrov vina na hektar. Če se proizvede več, je treba celotno količino deklarirati kot vino brez zaščitene označbe porekla. Vino brez označbe porekla se lahko prodaja le brez podrobnejše označbe porekla, brez označbe sorte grozdja in brez označbe letnika. Če ima vino brez označbe porekla označbo sorte grozdja in letnika, mora izpolnjevati zahteve za podeželsko vino.

Dovoljeni so le enološki postopki, predpisani na ravni EU in z zakonom. Zakon ureja tudi poročanje o trgatvi in predelavi ter poročanje o popisu. Pridelovalec grozdja, iz katerega je bilo proizvedenih več kot 3.000 litrov vina, mora vsako leto do 30. novembra poročati zveznemu ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo in prek elektronske baze podatkov o vinu predložiti poročilo o trgatvi in pridelavi. Vsak pridelovalec grozdja, iz katerega je bilo proizvedenih več kot 3.000 litrov vina, mora vsako leto do 15. avgusta, z referenčnim datumom 31. julija, predložiti poročilo o popisu (s poročilom o količini razpoložljivega vina) zveznemu ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo. Vsak pridelovalec grozdja, iz katerega je bilo proizvedenih več kot 3.000 litrov vina, ter fizične ali pravne osebe ali njihova združenja, ki skladiščijo več kot 3.000 litrov vina, morajo vsako leto do 15. avgusta zveznemu ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo prek baze podatkov o vinu predložiti poročilo, v katerem podrobno navedejo svoje zaloge, dodatke in odvzeme vina in drugih proizvodov ter zaloge koncentriranega grozdnega mošta in rektificiranega koncentriranega grozdnega mošta.

Država lahko finančna sredstva nameni za namene spodbujanja vinske industrije, in sicer za promocijo prodaje vina, kakovostno pridelavo oziroma proizvodnjo in odpravo škode po zmrzali. Podporne ukrepe financirata zvezna vlada in zadevna dežela. Delež financiranja zvezne vlade določa zakon ali podzakonski akt, ki lahko razmerje financiranja določi s sporazumom med zvezno vlado in zadevnimi deželami.

Hrvaška:

Področje vina na Hrvaškem se ureja z zakonom o vinu (Narodne novine, št. 32/19). Zakon določa pristojne organe za izvajanje zakona, gojenje vinske trte, proizvodnjo proizvodov iz vinskega sektorja, fizikalno-kemijske in organoleptične lastnosti vina, kategorije proizvodov iz vinskega sektorja, register vinogradov, obvezne deklaracije in spremne dokumente za proizvode iz vinskega sektorja, evidence vstopa in izstopa iz kleti, pridobivanje, zaščito in nadzor zaščitenih označb porekla, zaščitenih geografskih označb ter tradicionalnih izrazov v vinskem sektorju, označevanje vina, regionalne organizacije vinogradnikov in vinarjev, promocijsko in tržno označevanje ter predstavitev vina, dajanje

na trg in pogoje prodaje proizvodov iz vinskega sektorja, pogoje in obvezne postopke pri proizvodnji in dajanju sadnih vin na trg, proizvodne postopke in kategorije, opis, predstavitev in označevanje ter zaščitene oznake aromatiziranih vinskih proizvodov, upravni in inšpekcijski nadzor, upravni in inšpekcijski nadzor ter kazenske določbe.

Temeljna načela vinske zakonodaje, ki so zavezujoča za vse države članice EU, ureja Uredba 1308/2013/EU, ki jo dopolnjujejo številne delegirane in izvedbene uredbe.

Zakon zagotavlja izvajanje Uredbe 1308/2013/EU in povezanih delegiranih uredb, zlasti v zvezi z gojenjem vinske trte, enološkimi postopki in metodami analiz, sortami vinske trte, zaščitenimi označbami porekla, zaščitenimi geografskimi označbami ter tradicionalnih izrazov, označevanja ter predstavitve vina, registra vinogradov in
obveznih izjav ter kontrolnih postopkov.

Zakon določa, da se morajo v register vinogradov vpisati:
– vinogradniki, pridelovalci grozdja, pridelovalci vina, predelovalci, polnilci, trgovci,
– gostinski obrati, ki prodajajo vino,
– fizične in pravne osebe, ki posedujejo vinske proizvode za poslovne ali komercialne namene, zlasti pridelovalci grozdja, proizvajalci vina, predelovalci, polnilci in trgovci, ki vodijo vstopne in izstopne registre teh proizvodov,
– destilarne.

Vzpostavitev in vodenje registra vinogradnikov je osnova za upravljanje proizvodnega potenciala (izdaja dovoljenj za saditev vinske trte, spremljanje površin vinogradov, sortne strukture in proizvodnih kapacitet) in izvajanje ukrepov iz zakonodaje EU. Obveznost vpisa vseh pridelovalcev grozdja in vina v register ter prijava sprememb (npr. nove zasaditve, krčenje vinogradov) je ključna za zagotavljanje sledljivosti pridelave grozdja in proizvodnje vina ter nadzora. Podatki iz registra so osnova za kontrolo kakovosti, preprečevanje sive ekonomije in zagotavljanje skladnosti z zakonodajo. Register je povezan z obveznimi izjavami (o trgatvi, proizvodnji, zalogah) in s priloženimi dokumenti za promet grozdja in vina.

Podatke, ki so vodijo v registru vinogradnikov, določa Pravilnik o vinarstvu (Narodne novine, št. 81/22, 75/23, 81/23 in 82/24). V njem se vodijo podatki o:
– vinogradniškem potencialu,
– poročilo o pridelku (pridelovalci grozdja), poročilo o proizvodnji (pridelovalci vina), poročilo o zalogah (pridelovalci vina, predelovalci, polnilci, trgovci), poročilo o pričakovani letini za vina z zaščitenimi oznakami,
– seznamu fizičnih in pravnih oseb, ki vodijo vstopne in izstopne registre,
– geografskih območjih gojenja vinske trte,
– zgodovinskih vinogradniških lokacijah,
– lastnikih vinogradov,
– kategorijah in podkategorijah, v katero spadajo zavezanci (vinogradniki, pridelovalci grozdja, pridelovalci vina, predelovalci, polnilci, trgovci, prodajna mestih vina (gostinski obrati), zavezanci, ki vodijo vhodne in izhodne registre, destilarne).

Zavezanci so oproščeni obveznosti predložitve Prijave o pridelku v primerih, ko celotno letino grozdja oddajo kot grozdje ali mošt kleti ali zadrugi, pod pogojem, da morajo te zadružne kleti ali skupine predložiti Prijavo o proizvodnji, in ko celotno letino grozdja sami predelajo v vino ali ko celotno letino grozdja predelajo v svojem imenu, pod pogojem, da za potrebe svoje družine pridelajo manj kot 10 hektolitrov (1.000 litrov).

Glede na naravne pogoje za gojenje vinske trte so geografska območja gojenja vinske trte v Republiki Hrvaški razdeljena na: vinorodne cone, regije, podregije, okoliše in lege. Glede na geografska

območja pridelave grozdja je za hrvaška vina mogoče določiti naslednje zaščitene označbe:
– zaščitene označbe porekla (v nadaljnjem besedilu: ZOP) na ravni vinorodne podregije, okoliše in lege,
– zaščitene geografske označbe na ravni vinorodne regije.

Francija:

Francoska zakonodaja o vinu temelji na zakoniku o podeželskem in pomorskem ribištvu (*Code rural et de la pêche maritime*; v nadaljnjem besedilu: francoski zakonik), evropskih uredbah (npr. Uredba (EU) 1308/2013) in pravilih nacionalnega inštituta za poreklo in kakovost (*Institut National de l'Origine et de la Qualité*; v nadaljnjem besedilu: INAO).

Francija za zaščito porekla in kakovosti vin uporablja sistem AOC (*Appellation d'Origine Contrôlée*) in AOP (*Appellation d'Origine Protégée*). Sistem zaščitene označbe porekla (certificiranja) je zasnovan za zaščito značilnih in tradicionalnih regionalnih proizvodov, katerega faze proizvodnje in predelave se izvajajo na določenem geografskem območju (t. i. *terroir*). Vsa pridelava in predelava mora potekati znotraj tega območja.

Francoski zakonik in povezani predpisi določajo obveznosti pridelovalcev grozdja in proizvajalcev vina na treh ključnih področjih: označevanje, nadzor in sankcije. Označevanje vina temelji na določbah francoskega zakonika, Uredbe 1308/2013/EU in Uredbe 1169/2011/EU. Obvezne navedbe na etiketi so ime kategorije vina (npr. AOP, IGP, *Vin de France*), geografska označba (AOP/AOC ali IGP), alkoholna stopnja, neto količina, ime in naslov pridelovalca ali polnilca, lot številka, alergeni, hranilna vrednost in seznam sestavin (lahko prek kode QR). Prepovedane so napačne ali zavajajoče označbe (npr. napačno poreklo, fantazijska imena, ki nakazujejo AOP) in zdravstvene trditve (npr. »zdravo vino«). Tradicionalni izrazi (*Château*, *Clos*) so dovoljeni le pod pogoji INAO; za peneča vina veljajo dodatne zahteve (npr. mé*thode traditionnelle*).

V Franciji ločujejo tri kategorije vin, in sicer vina z geografsko označbo porekla (AOP/AOC), vina z zaščiteno geografsko označbo (IGP – *Indication Géographique Protégée*) in namizna vina brez geografske označbe (*Vin de France*).

AOP/AOC je najvišja kategorija, ki je tudi strogo regulirana. Za podelitev certifikata AOP/AOC morajo biti izpolnjeni predpisani pogoji – pravila o sortah, pridelavi, vinifikaciji, minimalnem alkoholu, načinu obrezovanja, gostoti sajenja.

Francija ima določene največje dovoljene obremenitve pridelave grozdja na hektar, vendar so te omejitve odvisne od kategorije vina in geografske označbe (AOC/AOP). Za vina z zaščiteno označbo porekla (AOP/AOC) so predpisane najvišje dovoljene obremenitve pridelave grozdja na hektar, imenovane *rendement butoir* (zgornja meja) in *rendement de base* (osnovna meja). Omejitve so namenjene ohranjanju kakovosti in uravnavanju trga. Preseganje dovoljenih pridelkov lahko vodi do degradacije kakovosti vina, sankcij (npr. vino ne sme nositi označbe AOP). Največja dovoljena obremenitev pridelka grozdja na hektar se izraža kot največji pridelek vina v hektolitrih na hektar, ki ga določa vsaka AOP. Tipične vrednosti so:
– AOP rdeča vina: približno 50–60 hl/ha (hektolitrov vina na hektar),
– AOP bela vina: pogosto 55–70 hl/ha,
– šampanjec: okoli 66 hl/ha,
– navadna namizna vina (*Vin de France*): lahko presežejo 100 hl/ha, ker nimajo strogih omejitev.
1 ha vina je okoli 130 kg grozdja (odvisno od sorte in tehnologije).

INAO ima ključno vlogo v francoskem sistemu regulacije vina in drugih proizvodov z zaščiteno označbo porekla. Njegove naloge so:
– upravljanje sistema AOC/AOP (odobritev in registracija specifikacije (*cahier des charges*) za vina z zaščiteno označbo porekla, določa pogoje za pridelavo (sorta, območje, metode vinifikacije));

– kontrola in certificiranje (zagotavlja skladnost proizvodov z odobrenimi specifikacijami, organizacija nadzora in izdaja certifikatov za vina AOP/AOC),
– pravna zaščita označb (varuje geografske označbe pred zlorabo ali ponarejanjem, spremlja uporabo tradicionalnih izrazov (npr. *Château*, *Clos*),
– razvoj kakovosti (spodbuja izboljšanje kakovosti in sledljivosti proizvodov, svetuje vladi pri spremembah zakonodaje in standardov),
– sankcije in ukrepi (lahko predlaga sankcije za kršitve (npr. napačno označevanje), sodeluje z organi pri odvzemu pravice do uporabe AOP/AOC).

V skladu s francoskim zakonikom in Uredbo 1308/2013/EU mora biti v register vinogradov (*registre viticole*) vpisan vsak pridelovalec grozdja, ki:
– obdeluje vinograd, ne glede na velikost, če pridelek daje v promet,
– ima vinograd nad minimalno površino (praviloma 0,1 ha).
Vpis je obvezen tudi za proizvajalce vina, ki kupujejo grozdje za predelavo.

V register vinogradov se vpišejo identifikacija pridelovalca, lokacija vinogradov, vključno z vinorodnim območjem, površine vinogradov in sorte, način pridelave, podatki o kleti (lokacija objekta za vinifikacijo, kapaciteta za predelavo in skladiščenje). V Franciji (in tudi v večini držav EU, ker gre za skupno ureditev trga za vino) morajo pridelovalci grozdja in vina prijaviti količino pridelanega grozdja, mošta in vina najpozneje do 20. novembra tekočega leta. Če je trgatev zelo pozna in prijava do 20. novembra ni mogoča, jo je treba oddati najpozneje v 20 dneh po trgatvi. Prijava je obvezna za:
– vse, ki obdelujejo 0,1 ha ali več vinogradov,
– tudi za manjše površine, če pridelek (grozdje, mošt, vino) dajete v promet.
Prijaviti je treba količino grozdja (v kg), količino mošta in vina (v litrih), tudi pridelek za lastno porabo.

Če je trgatev zelo pozna in prijava do 20. novembra ni mogoča, jo je treba oddati najpozneje v 20 dneh po trgatvi.

Del registra vinogradov je register zalog, v katerem se vodijo zaloge vina in mošta. Zaloge vina in mošta je treba prijaviti vsako leto, prijava mora vključevati zaloge, ki so ostale v skladiščih na dan 31. julija. Prijava ni potrebna, če zalog na ta dan niso imeli. Zavezanec za vpis je proizvajalec vina.

Namen registra je zagotavljanje sledljivosti od vinograda do steklenice, nadzor nad pridelavo in trženjem AOP/AOC in IGP vin in je podlaga za pripravo statistike, za izvajanje kontrol in davčnih obveznosti.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Z uvedbo obveznosti vnosa podatkov o pridelku grozdja po GERK-u (grafičnih enotah rabe kmetijskega zemljišča) namesto vnosa na ravni celotnega kmetijskega gospodarstva se povečujeta natančnost in sledljivost podatkov o dejanski pridelavi po lokaciji. Postopek omogoča učinkovitejše izvajanje ukrepov, predvsem pri ocenjevanju škode zaradi vremenskih nesreč ter pri nadzoru nad izvorom in količinami grozdja.

Vendar pa takšna nadgradnja evidence pomeni tudi povečanje obsega administrativnega dela na strani upravnih enot. Vnos podatkov po posameznih GERK-ih zahteva več časa in natančnosti pri obdelavi vlog pridelovalcev, zlasti pri večjih kmetijskih gospodarstvih z razpršeno pridelavo. Predloga zakona ne bo več omejeval vnosa v register vina na posamezne upravne enote, temveč bodo lahko

sodelovale vse upravne enote po Sloveniji.

Predlog zakona ne podeljuje novih pristojnosti, prav tako ne pričakujemo upravnih sporov, saj je ministrstvo kot prvostopenjski organ določeno le v 11., 14., 26., 27., 28. in 33. členu predloga Zakona o vinu in na podlagi dosedanjih izkušenj ni bilo nobenega upravnega spora. Prav tako pojasnjujemo, da ne gre za veliko število upravičencev po predlaganih členih.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Z uveljavitvijo novega Zakona o vinu se za zavezance, ki morajo biti vpisani v register vina, uvaja obveznost evidentiranja pridelka grozdja po posameznih GERK-ih (grafičnih enotah rabe kmetijskih zemljišč). Sprememba nadomešča dosedanjo prakso, pri kateri je bilo omogočeno zbirno poročanje na ravni celotnega kmetijskega gospodarstva.

Pridelovalci bodo morali posledično vzpostaviti ustrezne evidence, ki bodo ločeno zajemale podatke o pridelku z vsake posamezne vinogradniške površine, opredeljene v registru kmetijskih gospodarstev (RKG). To bo zahtevalo višjo raven organizacije in ažurnosti pri vodenju dokumentacije ter usklajenost z zemljiškimi evidencami.

Uvedena zahteva je pomemben korak k večji preglednosti informacij na področju vinogradništva in vinarstva, hkrati pa pomeni tudi posamezno administrativno in tehnično prilagoditev za pridelovalce.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona nima posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Predlog zakona prinaša več pomembnih sistemskih sprememb, ki bodo vplivale na gospodarski sektor, zlasti na področju trženja vinskih proizvodov.

S predlogom zakona se vzpostavlja natančnejše evidentiranje pridelka grozdja in vina v registru vina, kar pomeni večjo preglednost in kakovost podatkov v registru. To bo okrepilo sledljivost pridelovalnih tokov ter olajšalo nadzor.

Predlog zakona razširja krog zavezancev za vpis v register vina. Po novem predlogu bodo vanj vključeni tudi gospodarski subjekti, ki se ukvarjajo s prometom neoriginalno polnjenega vina, čeprav sami niso pridelovalci grozdja in vina.

Ta razširitev bo omogočila boljši nadzor nad količinami vina, ki so v obtoku na trgu, in zmanjšala možnosti za nedeklarirano oziroma neregistrirano trženje vina, kar bo posledično omejevalo delovanje sivega trga. Zmanjšan vpliv sivega trga bo prispeval k bolj pravičnejšim konkurenčnim pogojem za registrirane pridelovalce in polnilce vina ter imel pozitiven vpliv na stabilnost in preglednost oblikovanja cen lastne vinske proizvodnje v Sloveniji.

Predlog zakona torej krepi preglednost sektorja, zmanjšuje nelojalno konkurenco in dolgoročno ustvarja ugodnejše pogoje za gospodarsko dejavnost v vinskem sektorju.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Predlog zakona nima posledic za socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona nima posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja:

Predlog zakona nima posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Predstavitev sprejetega zakona ciljnim skupinam in širši javnosti bo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) izvedlo neposredno preko njihovih predstavnikov, preko spletne strani ministrstva in obvestili medijev.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Izvajanje sprejetega predpisa bo spremljalo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Na pobudo Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je bila dne 29. marca 2023 ustanovljena delovna skupina za pripravo predloga Zakona o vinu. Namen delovne skupine je bil zagotoviti strokovno podlago za pripravo celovite zakonodaje, skladne z evropskimi predpisi ter potrebami slovenskega vinskega sektorja.

Skupina je bila dne 23. maja 2023 dopolnjena z dodatnim predstavnikom vinarjev, kar je omogočilo boljše vključevanje različnih deležnikov v proces priprave zakonodaje. V letu 2023 se je delovna skupina sestala petkrat (v mesecih: maja, junija, julija, avgusta in septembra). V tem obdobju so bile obravnavane številne strokovne teme, med drugim: enološki postopki in preizkušanje novih praks, sistem kategorizacije vin in opredelitev vrhunskih vin, tradicionalni izrazi v skladu z evropsko zakonodajo, pravila glede odkupa grozdja s strani fizičnih oseb, ureditev brezalkoholnega vina, analize vina in vzpostavitev sistema pooblaščenih laboratorijev, razvrstitev pridelovalcev po velikostnih razredih, pristojnosti nadzornih organov in globe za fizične osebe, spremni dokumenti in spremnice za promet z vinom, pravila za označbe porekla (ZOP/ZGO), vzpostavitev in vodenje registra grozdja in vina ter kletarskih evidenc, nadzor nad kakovostjo in poreklom, točenje vina na lokalnih prireditvah, absolutne vinogradniške lege, postopki za vpis vinogradov, prijava pridelka, zalog vina in uporabljenih enoloških postopkov, obstoječa rajonizacija vinorodnih območij.

Zaradi kadrovskih sprememb na ministrstvu je prišlo do reorganizacije delovne skupine, pri čemer sta bila 19. februarja 2024 in 26. septembra 2024 izdana nova sklepa o imenovanju članov. Z novim vodjem delovne skupine se je začelo intenzivno in vsebinsko usmerjeno delo na zakonskem besedilu. Dogovorjeno je bilo, da ministrstvo pripravi tematsko razdeljene sklope členov zakona, ki jih vnaprej predloži članom delovne skupine, z namenom učinkovite razprave in strokovne obravnave na rednih srečanjih.

V tem okviru so bile v letih 2024 in 2025 izvedene naslednje seje delovne skupine: 4. aprila 2024, 18. aprila 2024, 22. maja 2024, 18. junija 2024, 25. julija 2024, 3. decembra 2024, 19. decembra 2024, 20. decembra 2024, 10. januarja 2025 in 26. marca 2025.

Redno sodelovanje in vsebinsko bogata razprava v okviru delovne skupine sta bistveno prispevala k pripravi predloga zakona, ki celovito ureja področje vinogradništva in vinarstva.

Predlog zakona je bil objavljen na spletni strani E-demokracija, 18.- 4. 2025. Javna obravnava je

potekala do 19. 5. 2025.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Zunanji strokovnjaki oziroma pravne osebe niso sodelovale pri pripravi predloga zakona.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Mateja Čalušić, ministrica,
- Maša Žagar, državna sekretarka,
- Ervin Kosi, državni sekretar,
- Simona Vrevc, v. d. generalne direktorice Direktorata za kmetijstvo,
- Andrej Hafner, vodja Sektorja za pravno sistemske zadeve v kmetijstvu,
- Maja Močilar, Sektor za pravno sistemske zadeve v kmetijstvu,
- mag. Andreja Komel, vodja Sektorja za strukturno politiko in razvoj podeželja,
- dr. Polona Grahovac, vodja oddelka za sektorske razvojne načrte v Sektorju za strukturno politiko in razvoj podeželja,
- Nika Gregorič, Kabinet ministrice

II. BESEDILO ČLENOV

ZAKON O VINU

I. POGLAVJE

TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina zakona)

(1) Ta zakon ureja kategorije proizvodov vinske trte, pridelavo grozdja, vina in drugih proizvodov vinske trte, register pridelovalcev grozdja, vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov, evidenco podatkov o prejemu in izdaji, tradicionalne izraze, aromatizirane vinske proizvode, oceno in označevanje vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov, laboratorij za izotopske analize, promet z vinom in drugimi proizvodi vinske trte ter aromatiziranimi vinskimi proizvodi, inšpekcijski nadzor ter kazenske določbe.

(2) S tem zakonom se izvajajo naslednje uredbe:

1. Uredba (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004 (UL L št. 304 z dne 22. 11. 2011, str. 18), zadnjič spremenjena z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2024/2512 z dne 17. aprila 2024 o spremembi Priloge II k Uredbi (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom v zvezi z behensko kislino iz gorčičnih semen za uporabo pri proizvodnji nekaterih emulgatorjev (UL L št. 2024/2512 z dne 25. 9. 2024), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1169/2011/EU);

2. Uredba (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 671), zadnjič spremenjena z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2025/1269 z dne 6. maja 2025 o določitvi pravil o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede elektronskega sistema za kmetijske necarinske formalnosti (sistem ELAN) za spremljanje in upravljanje trgovine s kmetijskimi proizvodi in trga kmetijskih proizvodov (UL L št. 2025/1269 z dne 10. 7. 2025), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1308/2013/EU);

3. Uredba (EU) št. 251/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o opredelitvi, opisu, predstavitvi, označevanju in zaščiti geografskih označb aromatiziranih vinskih proizvodov in o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 1601/91 (UL L št. 84 z dne 20. 3. 2014, str. 14), zadnjič spremenjena z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2024/585 z dne 8. decembra 2023 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 251/2014 Evropskega parlamenta in Sveta glede posebnih pravil za

navedbo in poimenovanje sestavin pri aromatiziranih vinskih proizvodih (UL L št. 2024/585 z dne 15. 2. 2024), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 251/2014/EU);

4. Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/670 z dne 31. januarja 2017 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 251/2014 Evropskega parlamenta in Sveta glede dovoljenih proizvodnih postopkov za pridobivanje aromatiziranih vinskih proizvodov (UL L št. 97 z dne 8. 4. 2017, str. 5);

5. Uredba (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o izvajanju uradnega nadzora in drugih uradnih dejavnosti, da se zagotovi uporaba zakonodaje o živilih in krmi, pravil o zdravju in dobrobiti živali ter zdravju rastlin in fitofarmacevtskih sredstvih, ter o spremembi uredb (ES) št. 999/2001, (ES) št. 396/2005, (ES) št. 1069/2009, (ES) št. 1107/2009, (EU) št. 1151/2012, (EU) št. 652/2014, (EU) 2016/429 in (EU) 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta, uredb Sveta (ES) št. 1/2005 in (ES) št. 1099/2009 ter direktiv Sveta 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES in 2008/120/ES ter razveljavitvi uredb (ES) št. 854/2004 in (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 89/608/EGS, 89/662/EGS, 90/425/EGS, 91/496/EGS, 96/23/ES, 96/93/ES in 97/78/ES ter sklepa Sveta 92/438/EGS (UL L št. 95 z dne 7.4.2017), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2024/3115 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2024 o spremembi Uredbe (EU) 2016/2031 v zvezi z večletnimi programi preiskav, uradnimi obvestili o navzočnosti nadzorovanih nekarantenskih škodljivih organizmov, začasnimi odstopanji od prepovedi uvoza in posebnih uvoznih zahtev ter določitvijo postopkov za njihovo odobritev, začasnimi uvoznimi zahtevami za zelo tvegane rastline, rastlinske proizvode in druge predmete, določitvijo postopkov za uvrščanje zelo tveganih rastlin na seznam, vsebino fitosanitarnih spričeval in uporabo rastlinskih potnih listov ter v zvezi z nekaterimi zahtevami glede poročanja za razmejena območja in preiskave v zvezi s škodljivimi organizmi ter o spremembi Uredbe (EU) 2017/625 v zvezi z nekaterimi uradnimi obvestili o neskladnosti (UL L št. 2024/3115 z dne 16. 12. 2014), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2017/625/EU);

6. Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/273 z dne 11. decembra 2017 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede sistema dovoljenj za zasaditev vinske trte, registra vinogradov, spremnih dokumentov in certificiranja, registra o prejemu in izdaji, obveznega prijavljanja, uradnega obveščanja in objavljanja sporočenih informacij ter o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede ustreznih preverjanj in kazni, spremembi uredb Komisije (ES) št. 555/2008, (ES) št. 606/2009 in (ES) št. 607/2009 ter razveljavitvi Uredbe Komisije (ES) št. 436/2009 in Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/560 (UL L št. 58 z dne 28. 2. 2018, str. 1), zadnjič spremenjena z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2025/382 z dne 18. septembra 2024 o spremembi Delegirane uredbe (EU) 2018/273 glede certificiranja uvoženih vinskih proizvodov in uvoza vina s poreklom z Nove Zelandije (UL L št. 2025/382 z dne 21. 2. 2025), (v nadaljnjem besedilu: Delegirana uredba 2018/273/EU);

7. Izvedbena uredba Komisije (EU) 2018/274 z dne 11. decembra 2017 o določitvi pravil za uporabo Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede sistema dovoljenj za zasaditev vinske trte, certificiranja, registra o prejemu in izdaji, obveznega prijavljanja in uradnega obveščanja ter Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede ustreznih preverjanj ter razveljavitvi Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2015/561 (UL L št. 58 z dne 28. 2. 2018, str. 60), zadnjič spremenjena z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2025/340 z dne 19. februarja 2025 o spremembi Izvedbene uredbe (EU) 2018/274 glede postopka za izdajo dovoljenj za ponovne zasaditve vinogradov (UL L št. 2025/340 z dne 20. 2. 2025), (v nadaljnjem besedilu: Izvedbena uredba 2018/274/EU);

8. Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/33 z dne 17. oktobra 2018 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z vlogami za zaščito označb porekla, geografskih označb in tradicionalnih izrazov v vinskem sektorju, postopkom ugovora, omejitvami uporabe, spremembami specifikacij proizvoda, preklicem zaščite ter označevanjem in predstavitvijo

(UL L št. 9 z dne 11. 1. 2019, str. 2), zadnjič spremenjena z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2025/28 z dne 30. oktobra 2024 o spremembi Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/33 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z vlogami za zaščito označb porekla, geografskih označb in tradicionalnih izrazov v vinskem sektorju, postopkom ugovora, omejitvami uporabe, spremembami specifikacij proizvoda, preklicem zaščite ter označevanjem in predstavitvijo (UL L št. 2025/28 z dne 15. 1 2025), (v nadaljnjem besedilu: Delegirana uredba 2019/33/EU);

9. Izvedbena uredba Komisije (EU) 2019/34 z dne 17. oktobra 2018 o določitvi pravil za uporabo Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z vlogami za zaščito označb porekla, geografskih označb in tradicionalnih izrazov v vinskem sektorju, postopkom ugovora, spremembami specifikacij proizvoda, registrom zaščitenih imen, preklicem zaščite in uporabo simbolov ter Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z ustreznim sistemom pregledov (UL L št. 9 z dne 11. 1. 2019, str. 46), zadnjič spremenjena z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2025/26 z dne 30. oktobra 2024 o pravilih za uporabo Uredbe (EU) 2024/1143 Evropskega parlamenta in Sveta glede registracij, sprememb, preklicev, izvrševanja zaščite, označevanja in sporočanja pri geografskih označbah in zajamčenih tradicionalnih posebnostih, o spremembi Izvedbene uredbe (EU) 2019/34 glede geografskih označb v vinskem sektorju ter razveljavitvi izvedbenih uredb (EU) št. 668/2014 in (EU) 2021/1236 (UL L št. 2025/26 z dne 15. 1. 2025), (v nadaljnjem besedilu: Izvedbena uredba 2019/34/EU);

10. Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/934 z dne 12. marca 2019 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede vinorodnih območij, na katerih je mogoče delež alkohola povečati, dovoljenih enoloških postopkov in omejitev, povezanih s pridelavo in konzerviranjem proizvodov vinske trte, najmanjšega odstotnega deleža alkohola za stranske proizvode in njihovega odstranjevanja ter objave spisov OIV (UL L št. 149 z dne 7. 6. 2019, str. 1), zadnjič spremenjena z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2024/3085 z dne 30. septembra 2024 o spremembi Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/934 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede dovoljenih enoloških postopkov (UL L št. 2024/3085 z dne 9. 12. 2024), (v nadaljnjem besedilu: Delegirana uredba 2019/934/EU);

11. Uredba (EU) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1306/2013 (UL L št. 435 z dne 6.12.2021), zadnjič spremenjena z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2024/2434 z dne 11. septembra 2024 o odstopanju za leto 2024 od člena 44(2), drugi pododstavek, Uredbe (EU) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s stopnjo predplačil za intervencije v obliki neposrednih plačil ter intervencije za razvoj podeželja na osnovi površin in živali (UL L št 2024/2434 z dne 12. 9. 2024);

12. Uredba (EU) 2024/1143 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o geografskih označbah za vino, žgane pijače in kmetijske proizvode ter zajamčenih tradicionalnih posebnostih in neobveznih navedbah kakovosti za kmetijske proizvode, spremembi uredb (EU) št. 1308/2013, (EU) 2019/787 in (EU) 2019/1753 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1151/2012 (UL L št. 2024/1143 z dne 23. 4. 2024; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2024/1143/EU).

2. člen

(postopek informiranja in klavzula)

(1) Ta zakon se izda ob upoštevanju postopka informiranja v skladu z Direktivo (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij

na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (UL L št. 241 z dne 17. 9. 2015, str. 1).

(2) Določbe tega zakona se ne uporabljajo za proizvode, ki se v skladu z nacionalno zakonodajo, ki zagotavlja enakovredno raven varovanja javnega interesa, kot je določena v zakonodaji Republike Slovenije, zakonito:

- proizvajajo oziroma tržijo v drugih državah članicah Evropske unije in Turčiji ali

- proizvajajo v državah Evropskega združenja za prosto trgovino (EFTA), ki so hkrati podpisnice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru.

(3) Ta zakon se izvaja v skladu z Uredbo (EU) 2019/515 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. marca 2019 o vzajemnem priznavanju blaga, ki se zakonito trži v drugi državi članici, in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 764/2008 (UL L št. 91 z dne 29. 3. 2019, str. 1).

3. člen

(uporabljeni izrazi)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

1. aromatizirani vinski proizvodi so proizvodi, kot so opredeljeni v Uredbi 251/2014/EU;

2. GERK je strnjena površina kmetijskega zemljišča z enako vrsto rabe znotraj posameznega bloka v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo;

3. lastna pridelava vina in drugih proizvodov vinske trte (v nadaljnjem besedilu: lastna pridelava vina) je pridelava vina in drugih proizvodov vinske trte iz lastnega grozdja, pridelanega v Republiki Sloveniji;

4. opuščena vinogradniška površina je površina, kot je opredeljena v Delegirani uredbi 2018/273/EU;

5. originalno polnjenje vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov je stekleničenje vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov, kot je opredeljeno v Delegirani uredbi 2018/273/EU;

6. polnilec oziroma polnilka vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: polnilec) je fizična oseba, samostojni podjetnik posameznik, ali pravna oseba, ki izvaja dejavnost originalnega polnjenja vina, drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov ali v imenu katere se izvaja originalno polnjenje vina, drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov in je vpisana v register pridelovalcev grozdja, vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov;

7. pridelovalec oziroma pridelovalka grozdja (v nadaljnjem besedilu: pridelovalec) je fizična oseba, samostojni podjetnik posameznik ali pravna oseba, ki na kmetijskem gospodarstvu iz zakona, ki ureja kmetijstvo, prideluje grozdje za namen njegove prodaje ali predelave v vino in druge proizvode vinske trte ter aromatizirane vinske proizvode;

8. sveže grozdje je plod vinske trte, kot je opredeljen v četrtem odstavku IV. dela Priloge II Uredbe 1308/2013/EU (v nadaljnjem besedilu: grozdje);

9. vinograd je zemljišče v vinorodni enoti iz 7. člena tega zakona, zasajeno z vinsko trto, ki se v Registru kmetijskih gospodarstev vodi kot vrsta dejanske rabe »1211 Vinograd«;

10. vinsko leto je tržno leto za vinski sektor, kot je opredeljeno v Uredbi 1308/2013/EU;

11. zaloga vina je količina vsega vina, ki ga ima zavezanec za vpis v register pridelovalcev grozdja, vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov na dan 31. julija v tekočem letu v svoji lasti ne glede na izvor in lokacijo skladiščenja.

4. člen

(podzakonski predpisi)

Vlada Republike Slovenije oziroma minister, pristojen za kmetijstvo (v nadaljnjem besedilu: minister), izdajata podzakonske predpise, predvidene v določbah tega zakona, ter druge predpise, potrebne za izvrševanje tega zakona in izvajanje pravnih aktov Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: pravni akti EU), ki se nanašajo na vsebino tega zakona.

II. POGLAVJE

VINOGRADNIŠTVO IN VINARSTVO

1. ODDELEK

KATEGORIJE PROIZVODOV VINSKE TRTE

5. člen

(kategorije proizvodov vinske trte)

Ta zakon ureja naslednje kategorije proizvodov vinske trte v skladu z II. delom Priloge VII Uredbe 1308/2013/EU, razen vinskega kisa (v nadaljnjem besedilu: vino in drugi proizvodi vinske trte):

1. vino;

2. mlado vino, ki je še v vrenju;

3. likersko vino;

4. peneče vino;

5. kakovostno peneče vino;

6. kakovostno aromatično peneče vino;

7. gazirano peneče vino;

8. biser vino;

9. gazirano biser vino;

10. grozdni mošt;

11. delno prevreti grozdni mošt;

12. delno prevreti grozdni mošt iz sušenega grozdja;

13. zgoščeni grozdni mošt;

14. rektificirani zgoščeni grozdni mošt;

15. vino iz sušenega grozdja in

16. vino iz prezrelega grozdja.

2. ODDELEK

PRIDELAVA GROZDJA

6. člen

(pridelava grozdja)

(1) Pridelava grozdja vključuje vsa agrotehnična in ampelotehnična dela, ki se izvajajo v vinogradu in zagotavljajo pridelek grozdja, ki se vpiše v register pridelovalcev grozdja, vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov.

(2) Vinograd mora biti obdelan, pri čemer se kot obdelava šteje vsakoletna prijava pridelka grozdja v register iz prejšnjega odstavka.

(3) Minister predpiše podrobnejše pogoje o kakovosti grozdja za pridelavo vina in drugih proizvodov vinske trte, če ni s pravnimi akti EU, ki urejajo postopke in omejitve, povezane s pridelavo in konzerviranjem proizvodov vinske trte ter specifikacije proizvodov, določeno drugače.

7. člen

(vinorodne enote)

(1) Vinorodno območje Republike Slovenije se glede na okoljske razmere (relief, podnebje, tla in agrobiotski dejavniki), organoleptične lastnosti vina in drugih proizvodov vinske trte ter tradicionalne

vidike pridelave deli na naslednje vinorodne enote: vinorodna dežela, vinorodni okoliš in vinorodni podokoliš, vinorodni ožji okoliš, vinorodni kraj in vinorodna lega.

(2) Vinorodna dežela je geografsko širša vinorodna enota s podobnimi podnebnimi in talnimi razmerami, ki skupaj z agrobiotskimi dejavniki vplivajo na glavne organoleptične lastnosti vina in drugih proizvodov vinske trte, pridelanih na tem območju. Vinorodne dežele so Primorska, Podravje in Posavje.

(3) Vinorodni okoliš je geografsko manjše opredeljena vinorodna enota posamezne vinorodne dežele s podobnimi podnebnimi in talnimi razmerami, enakim izborom sort in drugimi podobnimi agrobiotskimi dejavniki, ki omogočajo pridelavo vina in drugih proizvodov vinske trte ter imajo za vinorodni okoliš značilne, podobne organoleptične lastnosti. Vinorodni okoliši so Štajerska Slovenija, Prekmurje, Dolenjska, Bela krajina, Bizeljsko-Sremič, Kras, Slovenska Istra, Vipavska dolina ali Vipava in Goriška brda ali Brda.

(4) Vinorodni podokoliš, vinorodni ožji okoliš, vinorodni kraj in vinorodna lega so manjše vinorodne enote posameznega vinorodnega okoliša s podobnimi podnebnimi, talnimi in drugimi okoljskimi razmerami ter izborom sort, ki omogočajo pridelavo vina in drugih proizvodov vinske trte, ki se po kakovosti in organoleptičnih lastnostih razlikujejo od vina in drugih proizvodov vinske trte iz drugih vinorodnih enot istega vinorodnega okoliša.

8. člen

(določitev vinorodnih enot)

(1) Vinorodni podokoliš, vinorodni ožji okoliš, vinorodni kraj in vinorodna lega so geografsko zaokrožene enote, ki potekajo po mejah katastrskih občin oziroma po mejah, določenih v naravi.

(2) Minister določi vinorodne enote na podlagi strokovnih analiz, ki zajemajo podatke o podnebju, tleh, značilnosti grozdja, vina in drugih proizvodov vinske trte ter tradicije pridelave. Vinorodne enote iz tega člena se redno posodabljajo.

9. člen

(sistem dovoljenj za zasaditev vinske trte)

(1) Vinograd se lahko na novo zasadi ali ponovno zasadi, če pridelovalec predhodno pridobi dovoljenje za zasaditev vinske trte, pri čemer mora biti vinograd zasajen s sortami vinske trte iz prvega odstavka 12. člena tega zakona.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se v primerih iz četrtega odstavka 62. člena Uredbe 1308/2013/EU vinograd lahko na novo zasadi ali ponovno zasadi brez pridobitve dovoljenja za zasaditev vinske trte.

10. člen

(dovoljenje za novo zasaditev vinske trte)

(1) Za izvajanje 62. člena Uredbe 1308/2013/EU sta za odločanje o dovoljenjih za novo zasaditev vinske trte pristojna organa upravna enota in ministrstvo.

(2) Pogoji za izdajo dovoljenja za novo zasaditev vinske trte so določeni v 62., 63., 64. in 68. členu Uredbe 1308/2013/EU.

(3) Vloga za pridobitev dovoljenja iz tega člena vsebuje KMG MID in druge podatke pridelovalca ter podatek o velikosti in lokaciji vinograda, ki se bo zasadil.

(4) Vloga iz prejšnjega odstavka se vloži na upravno enoto do 30. junija pred vinskim letom, v katerem bo izvedena zasaditev vinograda.

(5) Pred izdajo dovoljenja iz tega člena upravna enota sporoči ministrstvu podatek o velikosti vinograda iz vloge za pridobitev dovoljenja. Ministrstvo preveri skupno površino iz vlog za pridobitev dovoljenja za novo zasaditev vinske trte iz točke (b) prvega odstavka 63. člena Uredbe 1308/2013/EU.

(6) Če je skupna površina iz prejšnjega odstavka presežena, o izdaji dovoljenja iz tega člena odloča ministrstvo, pri čemer se:

– upoštevajo merila iz točke (ca) prvega odstavka in točke (d) in (h) drugega odstavka 64. člena Uredbe 1308/2013/EU;

– izvede izbirni postopek v skladu z drugim odstavkom 7. člena Izvedbene uredbe 2018/274/EU.

(7) Dovoljenje za novo zasaditev vinske trte vsebuje:

– KMG MID in druge podatke pridelovalca;

– podatek o velikosti in lokaciji vinograda, na katerega se nanaša dovoljenje;

– podatek o veljavnosti dovoljenja v skladu z 62. členom Uredbe 1308/2013/EU.

(8) Ne glede na rok iz četrtega odstavka tega člena lahko pridelovalec od prejema dovoljenja iz tega člena do začetka sajenja vinske trte na upravno enoto vloži vlogo za spremembo lokacije vinograda iz druge alineje prejšnjega odstavka. V primeru iz prejšnjega stavka upravna enota izda novo dovoljenje za novo zasaditev, pri čemer preneha veljati prejšnje dovoljenje. Za rok za veljavnost novega dovoljenja pa se določi rok veljavnosti prejšnjega dovoljenja.

(9) Upravna enota podatke o izdanih dovoljenjih iz tega člena vpiše v register kmetijskih gospodarstev iz zakona, ki ureja kmetijstvo.

(10) Pridelovalec, ki na podlagi dovoljenja iz tega člena ne izvede zasaditve vinograda v času veljavnosti dovoljenja, eno leto po poteku tega dovoljenja za isto površino, na katero se nanaša dovoljenje, ne sme vložiti nove vloge iz tretjega odstavka tega člena, razen:

– v primeru iz osmega odstavka tega člena;

– če do zasaditve vinograda ni prišlo zaradi višje sile ali izjemnih okoliščin v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, ali

– če je pridelovalec zasadil vinsko trto v obsegu najmanj 80 % površine, določene v dovoljenju iz tega člena, pri čemer se lahko nova vloga nanaša na izdajo dovoljenja le za površino, ki ni bila zasajena na podlagi dovoljenja iz tega člena.

(11) Minister predpiše podrobnejšo vsebino vloge ter podrobnejše pogoje in merila za izdajo dovoljenja iz tega člena.

11. člen

(dovoljenje za ponovno zasaditev vinske trte)

(1) Za izvajanje 66. člena Uredbe 1308/2013/EU je za odločanje o dovoljenjih za ponovno zasaditev vinske trte pristojni organ upravna enota.

(2) Pogoji za izdajo dovoljenja za ponovno zasaditev vinske trte so določeni v 62., 66. in 68. členu Uredbe 1308/2013/EU.

(3) Vloga za pridobitev dovoljenja za ponovno zasaditev vinske trte vsebuje KMG MID in druge podatke pridelovalca ter podatek o velikosti in lokaciji vinograda, ki se bo ponovno zasadil.

(4) Vloga iz prejšnjega odstavka se vloži na upravno enoto v vinskem letu, v katerem se izvede izkrčitev vinograda, oziroma najpozneje do konca vinskega leta po vinskem letu, v katerem je bila izvedena izkrčitev v skladu z 9. členom Izvedbene uredbe 2018/274/EU.

(5) Dovoljenje za ponovno zasaditev vinske trte vsebuje:

– KMG MID in druge podatke pridelovalca;

– podatek o velikosti in lokaciji vinograda, na katero se nanaša dovoljenje;

– podatek o veljavnosti dovoljenja v skladu z 62. členom Uredbe 1308/2013/EU.

(6) Ne glede na rok iz četrtega odstavka tega člena lahko pridelovalec od prejema dovoljenja za ponovno zasaditev vinske trte do začetka sajenja vinske trte na upravno enoto vloži vlogo za spremembo lokacije vinograda iz druge alineje prejšnjega odstavka. V primeru iz prejšnjega stavka upravna enota izda novo dovoljenje za ponovno zasaditev vinske trte, pri čemer preneha veljati prejšnje dovoljenje. Za rok za veljavnost novega dovoljenja pa se določi rok veljavnosti prejšnjega dovoljenja.

(7) Pridelovalec lahko vloži vlogo za ponovno zasaditev vinske trte na površini, ki jo je pridobil v uporabo kadarkoli v obdobju zadnjih treh let pred vložitvijo vloge, če je bila ta površina kadarkoli v istem obdobju v registru kmetijskih gospodarstev evidentirana kot dejanska raba »1211 Vinograd«, ne glede na vrsto dejanske rabe te površine ob vložitvi vloge za pridobitev dovoljenja.

(8) Upravna enota podatke o izdanih dovoljenjih iz tega člena vpiše v register kmetijskih gospodarstev iz zakona, ki ureja kmetijstvo.

(9) Minister predpiše podrobnejšo vsebino vloge ter podrobnejše pogoje za izdajo dovoljenja iz tega člena.

12. člen

(trsni izbor)

(1) Za izvajanje 81. člena Uredbe 1308/2013/EU so dovoljene sorte vinske trte ter podlage, ki se določijo v trsnem izboru po posameznih vinorodnih okoliših in manjših vinorodnih enotah tega vinorodnega okoliša (v nadaljnjem besedilu: trsni izbor).

(2) Imena posameznih sort vinske trte se lahko pri označevanju vina in drugih proizvodov vinske trte nadomestijo s sinonimi, če je sinonim naveden v trsnem izboru.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko raziskovalna in izobraževalna institucija na ministrstvo vloži vlogo za sajenje sort vinske trte in podlag, ki niso vključene v trsni izbor, če so te sorte oziroma podlage vključene v postopek selekcije in introdukcije v okviru javne službe v vinogradništvu iz zakona, ki ureja kmetijstvo.

(4) Ministrstvo v upravnem postopku odloči o vlogi iz prejšnjega odstavka.

(5) Vino in drugi proizvodi vinske trte, ki so pridelani iz sort iz tretjega odstavka tega člena, se ne smejo polniti oziroma mešati z dovoljenimi proizvodi iz prvega odstavka tega člena.

(6) Minister določi trsni izbor.

3. ODDELEK

PRIDELAVA VINA IN DRUGIH PROIZVODOV VINSKE TRTE

13. člen

(pridelava vina in drugih proizvodov vinske trte)

(1) S pridelavo vina in drugih proizvodov vinske trte se lahko ukvarja pridelovalec vina in drugih proizvodov vinske trte (v nadaljnjem besedilu: pridelovalec), ki je:

– samostojni podjetnik posameznik,

– pravna oseba, ali

– fizična oseba, če grozdje za pridelavo vina in drugih proizvodov vinske trte izvira iz njegove lastne pridelave.

(2) Za pridelovalca iz tretje alineje prejšnjega odstavka se kot grozdje iz lastne pridelave šteje tudi dokupljeno grozdje od pridelovalcev vina in drugih proizvodov vinske trte iz vinorodne enote z enako geografsko označbo, kot jo ima območje pridelave njegovega grozdja, pri čemer:

– skupni pridelek grozdja ne sme presegati 100 % povprečja prijavljenega pridelka lastnega grozdja najboljših treh let v zadnjih petih letih in

– mora pridelovalec izvajati dejavnost pridelave grozdja in pridelave vina.

(3) Pridelava vina in drugih proizvodov vinske trte vključuje vse postopke pridelave, ki vključujejo trgatev grozdja, prevoz in prevzem grozdja, pecljanje in drozganje grozdja, stiskanje grozdja, obdelavo mošta, vodenje alkoholnega vrenja, bistrenje ter vse druge obdelave vina z dovoljenimi enološkimi postopki iz 80. člena in Priloge VII Uredbe 1308/2013/EU ter prvega odstavka 3., 5. in 6. člena Delegirane uredbe 2019/934/EU, ter se konča z originalnim polnjenjem vina in drugih proizvodov vinske trte.

(4) Skladiščenje vina in drugih proizvodov vinske trte predstavlja samostojno tehnološko fazo med originalnim polnjenjem vina in dajanjem v promet ter obsega hranjenje vina in drugih proizvodov vinske trte v ustreznih prostorih, posodah ali embalaži pod pogoji, ki zagotavljajo ohranitev kakovosti, varnosti, senzoričnih lastnosti in sledljivosti proizvodov do njihovega dajanja v promet**.**

14. člen

(enološka sredstva)

(1) V skladu s 3. členom Delegirane uredbe 2019/934/EU lahko pridelovalec vina uporablja enološka sredstva, ki so:

– originalno pakirana ter opremljena s tehničnim listom, deklaracijo ter ustreznimi in jasnimi pisnimi navodili za uporabo ali

– neoriginalno pakirana v embalažo, ki zagotavlja ohranitev kakovosti, varnosti, senzoričnih lastnosti in sledljivosti, ter so opremljena z ustreznimi in jasnimi pisnimi navodili za uporabo in kopijo deklaracije z originalne embalaže.

(2) Prodajalec enoloških sredstev ne sme prodajati enoloških sredstev, če:

– niso dovoljena z Delegirano uredbo 2019/934/EU

– niso skladna s tehničnim listom ali

– so pakirana v neoriginalni embalaži, ki ne zagotavlja ohranitve kakovosti, varnosti, senzoričnih lastnosti in sledljivosti, oziroma niso opremljena z ustreznimi in jasnimi pisnimi navodili za uporabo in kopijo deklaracije z originalne embalaže.

15. člen

(poskusna uporaba novih enoloških postopkov)

(1) Za izvajanje 4. člena Delegirane uredbe 2019/934/EU fizične osebe, samostojni podjetnik posameznik ali pravne osebe, ki se ukvarjajo s pridelavo vina in drugih proizvodov vinske trte, na ministrstvo vložijo vlogo za poskusno uporabo novih enoloških postopkov obdelav in enoloških sredstev.

(2) O vlogi iz prejšnjega odstavka odloči ministrstvo v upravnem postopku.

(3) Vlagatelj iz prvega odstavka tega člena ministrstvu in inšpekciji za vinarstvo v 30 dneh po poteku odobrenega obdobja poskusne uporabe enoloških postopkov ali enoloških sredstev predloži

strokovno mnenje, ki ga pripravi pooblaščena organizacija za oceno vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov iz 26. člena tega zakona.

(4) Višino stroškov priprave strokovnega mnenja iz prejšnjega odstavka določi pooblaščena organizacija iz prejšnjega odstavka, ki objavi cenik strokovnih mnenj na svojem spletnem mestu in na krajevno običajen način.

(5) Stroške priprave strokovnega mnenja iz tretjega odstavka tega člena nosi vlagatelj.

4. ODDELEK

REGISTER PRIDELOVALCEV GROZDJA, VINA IN DRUGIH PROIZVODOV VINSKE TRTE TER AROMATIZIRANIH VINSKIH PROIZVODOV

16. člen

(upravljanje, povezovanje in vodenje zbirk podatkov ter obveznost posredovanja podatkov)

(1) Ministrstvo upravlja in vodi zbirke podatkov iz tega zakona, če ni s tem zakonom določeno drugače.

(2) Upravljanje zbirk podatkov pomeni določanje enotnih postopkov in kontrol za vodenje zbirk podatkov ter vzpostavitev in izvajanje sistema upravljanja informacijske varnosti.

(3) Vodenje zbirk podatkov pomeni vodenje postopkov za vpis, spreminjanje in izbris individualnih podatkov ter odločanje v teh postopkih.

(4) Zbirke podatkov iz tega zakona se vodijo elektronsko.

(5) Podatki v zbirkah podatkov iz tega zakona se hranijo trajno, vključno z identifikacijsko številko subjekta, razen osebnih podatkov, ki se hranijo le toliko časa, dokler je to potrebno za dosego namena, zaradi katerega so se zbirali ali nadalje obdelovali, vendar ne več kot deset let.

(6) Podatki iz registra pridelovalcev grozdja, vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov se povezujejo z evidenco subjektov in registrom kmetijskih gospodarstev iz zakona, ki ureja kmetijstvo.

(7) Zavezanci za vpis v zbirke podatkov iz tega zakona morajo posredovati resnične podatke.

17. člen

(register pridelovalcev grozdja, vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov)

(1) Register pridelovalcev grozdja, vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: register vina) je namenjen načrtovanju kmetijske politike,

spremljanju izvajanju ukrepov kmetijske politike, analizam in statistični obdelavi podatkov ter poročanju v skladu s pravnimi akti EU, ki urejajo vino.

(2) Zavezanca za vpis v register vina sta pridelovalec vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov ter pridelovalec grozdja, ki je v registru kmetijskih gospodarstev vpisan kot nosilec kmetijskega gospodarstva, ki:

- obdeluje najmanj 0,05 ha vinogradov;

- trži del ali celotni pridelek;

- prideluje vino z geografsko označbo; ali

- prideluje aromatizirane vinske proizvode.

(3) Poleg zavezanca iz prejšnjega odstavka so zavezanci za vpis v register vina tudi pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, ki trgujeta z neoriginalno polnjenim vinom in drugimi proizvodi vinske trte ter aromatiziranimi vinskimi proizvodi, ne glede na njihov izvor, ter polnilec vina, ki nima površine, zasajene z vinsko trto.

(4) Če je nosilec kmetijskega gospodarstva iz drugega odstavka tega člena fizična oseba, ki ne obdeluje vinograda oziroma ne prideluje grozdja, vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov, se poleg nosilca kmetijskega gospodarstva v register vina vpiše tudi član kmetijskega gospodarstva, ki obdeluje vinograd oziroma prideluje grozdje, vino in druge proizvode vinske trte ter aromatizirane vinske proizvode.

(5) Zavezanec iz drugega odstavka tega člena se vpiše v register vina le pod eno številko vpisa z vsemi vinogradi, ki se obdelujejo v okviru enega kmetijskega gospodarstva.

(6) Ne glede na prejšnji odstavek se lahko zavezanec, ki je fizična oseba ali samostojni podjetnik posameznik v register vina vpiše pod dve številki vpisa, ločeno kot fizična oseba in kot samostojni podjetnik posameznik, vendar mora ob vpisu v register vina navesti, katere vinograde obdeluje kot fizična oseba in katere kot samostojni podjetnik posameznik, ter v register vina ločeno prijavljati pridelek iz teh vinogradov.

(7) Zavezanec iz tega člena mora opravljati najmanj eno od naslednjih dejavnosti:

1. pridelava grozdja;

2. pridelava vina in drugih proizvodov vinske trte;

3. pridelava aromatiziranih vinskih proizvodov;

4. originalno polnjenje vina, drugih proizvodov vinske trte ali aromatiziranih vinskih proizvodov iz lastne pridelave;

5. originalno polnjenje vina, drugih proizvodov vinske trte ali aromatiziranih vinskih proizvodov, ki se opravlja kot storitev, oziroma

6. skladiščenje neoriginalno polnjenega vina, drugih proizvodov vinske trte ali aromatiziranih vinskih proizvodov.

18. člen

(vodenje registra vina)

(1) Register vina vodijo upravne enote, upravlja pa ministrstvo.

(2) V registru vina se za posameznega zavezanca za vpis vodijo ali prevzemajo naslednji podatki:

1. podatki o zavezancu iz evidence subjektov v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo (identifikacijska številka subjekta, ime, priimek ali naziv, naslov ali naziv in sedež pravne osebe, davčna številka);

2. podatki o zavezancu iz registra kmetijskih gospodarstev v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo (KMG-MID, podatki o nosilcu in članih kmetijskega gospodarstva, podatki o vinogradu kmetijskega gospodarstva);

3. dejavnost iz sedmega odstavka prejšnjega člena;

4. vinorodna enota, znotraj katere je vinograd;

5. prijava grozdja, vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov;

6. prijava prodanega in kupljenega grozdja v Republiki Sloveniji, na podlagi vloge – spremnice za grozdje;

7. prijava prodanega in kupljenega vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov na podlagi vloge – spremnice za vino;

8. prijava zalog vina in drugih proizvodov vinske trte za izvajanje 32. člena Delegirane uredbe 2018/273/EU;

9. prijava količin iz spremnega dokumenta iz 10. člena Delegirane uredbe 2018/273/EU za prijavo odkupljenega grozdja v državah članicah EU ter vina in drugih proizvodov vinske trte v državah članicah EU in tretjih državah;

10. laboratorijske in organoleptične analize o oceni vina in drugih proizvodov vinske trte za izvajanje 19. člena Izvedbene uredbe 2019/34/EU;

11. potrdilo o skladnosti s specifikacijo proizvoda z geografsko označbo za izvajanje 45. člena Uredbe 2024/1143/EU;

12. dodatna lokacija, na kateri se izvaja promet z vinom in drugimi proizvodov vinske trte ter aromatiziranimi vinskimi proizvodi.

(3) Zavezanec za vpis podatke iz 3., 5., 6., 7., 8., 9. in 11. točke prejšnjega odstavka prijavi na upravni enoti. Grozdje, vino in drugi proizvodi vinske trte se za tekoče vinsko leto prijavijo najpozneje do 20. novembra ter zaloge vina na dan 31. julija najpozneje do 10. septembra.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek zavezanec za prijavo grozdja, ki je bilo trgano tako pozno, da do roka iz prejšnjega odstavka prijava ni bila mogoča, prijavo izvede najpozneje v desetih delovnih dneh po trgatvi, pri čemer se vlogi iz prejšnjega odstavka priložijo dokazila iz evidence podatkov o prejemu in izdaji iz 19. člena tega zakona.

(5) Za izvajanje drugega odstavka 34. člena Delegirane uredbe 2018/273/EU in ne glede na tretji odstavek tega člena je za prijavo pridelka grozdja, grozdnega mošta ali delno prevretega grozdnega mošta, ki ga pridelovalec grozdja odda, pooblaščena:

– pravna oseba, registrirana v skladu z zakonom, ki ureja zadruge, ali zakonom, ki ureja gospodarske družbe, in izvaja naloge kleti;

– skupina proizvajalcev v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo;

– priznana skupina proizvajalcev iz 22. člena tega zakona ali

– organizacija proizvajalcev v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

(6) Zavezanec za vpis mora upravni enoti sporočiti vsako spremembo podatkov iz tretjega odstavka tega člena v osmih delovnih dneh od nastanka spremembe, razen sprememb podatkov, ki se vodijo v drugih uradnih evidencah in se v register vina prevzamejo po uradni dolžnosti.

(7) Ministrstvo posreduje podatke iz registra vina organom v sestavi, pooblaščenim organizacijam, izvajalcem javnih služb, nosilcem javnih pooblastil in izvajalcem ukrepov kmetijske politike, če jih ti potrebujejo za izvajanje nalog z delovnega področja ministrstva, ter drugim državnim organom in občinam, če jih ti potrebujejo za izvajanje zakonsko določenih nalog.

(8) Ministrstvo omogoči dostop do zbirk podatkov iz registra vina osebam organom v sestavi, pooblaščenim organizacijah, izvajalcem javnih služb, nosilcem javnih pooblastil, če jih potrebujejo za izvajanje nalog z delovnega področja ministrstva, ter drugim državnim organom, raziskovalnim in izobraževalnim institucijam in občinam, če jih potrebujejo za izvajanje zakonsko določenih nalog.

(9) Podatki iz registra vina niso javni, razen če zakon določa drugače.

(10) V registru vina se vodi seznam pokuševalec za organoleptično oceno vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov, pri čemer se za pokuševalca vodijo ali prevzemajo naslednji podatki:

1. podatki o pokuševalcu iz evidence subjektov v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo (identifikacijska številka subjekta, podatki o imenu in priimku, davčna številka, naslov);

2. leto opravljanja preizkusa organoleptičnih sposobnosti iz druge alineje prvega odstavka 27. člena tega zakona;

3. leto opravljanja dodatnega izobraževanja iz tretjega odstavka 27. člena tega zakona;

4. leto opravljanja dodatnega preizkusa organoleptičnih sposobnosti iz tretjega odstavka 27. člena tega zakona;

5. število sodelovanj v komisiji iz 29. člena tega zakona ter

6. naziv in sedež pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika, za katera deluje posameznik.

(11) Minister predpiše način vodenja registra vina, podrobnejše podatke, ki se vnašajo in obdelujejo v registru vina, vsebino vloge za sporočanje podatkov, podrobnejšo vsebino in postopek izdaje spremnice za grozdje in spremnice za vino.

5. ODDELEK

EVIDENCA PODATKOV O PREJEMU IN IZDAJI

19. člen

(evidenca podatkov o prejemu in izdaji)

(1) Za izvajanje 28., 29. in 30. člena Delegirane uredbe 2018/273/EU mora zavezanec za vpis v register vina voditi evidenco podatkov o prejemu in izdaji, iz katere so poleg podatkov iz 29. člena Delegirane uredbe 2018/273/EU razvidni tudi podatki o:

– izvoru, geografskem poreklu, zdravstvenem stanju, sladkorni stopnji, kakovosti in količini grozdja,

– izvoru, geografskem poreklu, kakovosti in količini vina in

– porabljenem vinu.

(2) Minister predpiše podrobnejšo vsebino evidence iz tega člena.

6. ODDELEK

TRADICIONALNI IZRAZI

20. člen

(tradicionalni izrazi)

(1) Za izvajanje 112. in 113. člena Uredbe 1308/2013/EU se lahko tradicionalni izraz za kategorije proizvodov iz 1., 4., 5. in 6. točke 5. člena tega zakona uporablja samo skupaj z navedbo vrste geografske označbe, pri čemer se uporaba tradicionalnega izraza šteje kot označba kakovostnega razreda proizvoda.
(2) Minister predpiše podrobnejše pogoje glede uporabe tradicionalnih izrazov.

21. člen

(registracija, sprememba in preklic tradicionalnega izraza)

(1) V zvezi z registracijo, spremembo in preklicem tradicionalnega izraza je ministrstvo pristojni organ za izvajanje 25., 30., 34. in 35. člena Delegirane uredbe 2019/33/EU ter 21., 22., 26., 27., 29., 30. in 31. člena Izvedbene uredbe 2019/34/EU.

(2) Postopek registracije, spremembe in preklica tradicionalnega izraza se izvede v skladu s 25. in 28. členom Izvedbene uredbe 2019/34/EU.

22. člen

(priznana skupina proizvajalcev)

(1) Za izvajanje 33. člena Uredbe 2024/1143/EU se lahko prizna skupina proizvajalcev.

(2) Skupina proizvajalcev je oblika združevanja proizvajalcev v vinskem sektorju, ki je pravna oseba ali jasno organizacijsko opredeljen del pravne osebe, registrirana v skladu z zakonom, ki ureja zadruge, ali zakonom, ki ureja gospodarske družbe.

(3) Za priznanje mora skupina proizvajalcev iz tega člena povezovati najmanj 10 članov, ki proizvajajo vino z isto geografsko označbo ter skupaj izpolnjujejo pogoj iz točke (ii) pod b) drugega odstavka 33. člena Uredbe 2024/1143/EU glede prijavljene količine vina lastne pridelave z geografsko označbo.

(4) Vloga za priznanje skupine proizvajalcev se z dokazili iz prejšnjega odstavka vloži na ministrstvo.

(5) O priznanju skupine proizvajalcev odloči ministrstvo. Če skupina proizvajalcev ne izpolnjuje več pogojev za priznanje, ji ministrstvo z odločbo priznanje odvzame.

(6) Za določeno geografsko označbo za vino je lahko priznana le ena skupina proizvajalcev.

III. POGLAVJE

AROMATIZIRANI VINSKI PROIZVODI

23. člen

(aromatizirani vinski proizvodi)

(1) Aromatizirani vinski proizvodi se pridobivajo, razvrščajo in označujejo v skladu z Uredbo 251/2014/EU.

(2) Za izvajanje 32. člena Uredbe 251/2014/EU je v zvezi z izmenjavo informacij pristojni organ ministrstvo.

(3) Skladiščenje aromatiziranih vinskih proizvodov predstavlja samostojno tehnološko fazo med originalnim polnjenjem aromatiziranih vinskih proizvodov in dajanjem v promet ter obsega hranjenje aromatiziranih vinskih proizvodov v ustreznih prostorih, posodah ali embalaži pod pogoji, ki zagotavljajo ohranitev kakovosti, varnosti, senzoričnih lastnosti in sledljivosti proizvodov do njihovega dajanja v promet.

IV. POGLAVJE

OCENA IN OZNAČEVANJE VINA IN DRUGIH PROIZVODOV VINSKE TRTE TER AROMATIZIRANIH VINSKIH PROIZVODOV

1. ODDELEK

OCENA VINA IN DRUGIH PROIZVODOV VINSKE TRTE TER AROMATIZIRANIH VINSKIH PROIZVODOV

24. člen

(ocena vina in drugih proizvodov vinske trte)

(1) Ocena vina in drugih proizvodov vinske trte, ki so pridelani v Republiki Sloveniji, vključuje:

– izvajanje analitskih preizkusov in organoleptične ocene v skladu s specifikacijo proizvoda geografske označbe oziroma v skladu z 20. členom Izvedbene uredbe 2019/34/EU, če proizvod nima geografske označbe;

– ugotavljanje njihove primernosti za promet;

– določanje označb, ki jih lahko imajo, ter

– preverjanje njihove skladnosti z listinami, ki jih spremljajo.

(2) Oceno iz tega člena izvede pooblaščena organizacija za izvajanje ocene vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov na zahtevo pridelovalca, certifikacijskega organa ali na zahtevo pristojne inšpekcije, če ni s pravnimi akti EU določeno drugače.
(3) Vino in drugi proizvodi vinske trte ne smejo biti v prometu, če se na podlagi ocene iz tega člena ugotovi njihova neprimernost za promet ali neskladnost z listinami, ki jih spremljajo.

25. člen

(ocena aromatiziranih vinskih proizvodov)

(1) Ocena aromatiziranih vinskih proizvodov, ki so pridelani v Republiki Sloveniji, vključuje:
– ugotavljanje njihove primernosti za promet;
– določanje označb, ki jih lahko imajo, ter
– preverjanje njihove skladnosti z listinami, ki jih spremljajo.
(2) Vino in drugi proizvodi vinske trte, ki so namenjeni pridobivanju aromatiziranih vinskih proizvodov, morajo biti pred začetkom proizvodnih postopkov iz četrtega odstavka 4. člena Uredbe 251/2014/EU ocenjeni v skladu s prejšnjim členom.

(3) Oceno iz tega člena izvede pooblaščena organizacija za izvajanje ocene vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov na zahtevo pridelovalca, certifikacijskega organa ali na zahtevo pristojne inšpekcije, če ni s pravnimi akti EU določeno drugače.

(4) Aromatizirani vinski proizvodi ne smejo biti v prometu, če se na podlagi ocene iz tega člena ugotovi njihova neprimernost za promet ali neskladnost z listinami, ki jih spremljajo.

(5) Minister predpiše podrobnejše pogoje za ugotavljanje primernosti aromatiziranih vinskih proizvodov za promet.

26. člen

(pooblaščena organizacija za oceno)

(1) Za izvajanje 146. člena Uredbe 1308/2013/EU, 37. člena Uredbe 2017/625/EU ter analitskih in strokovnih nalog na področju vinogradništva in vinarstva ministrstvo pooblasti organizacijo za izvajanje ocene vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: pooblaščena organizacija za oceno).

(2) Pooblaščena organizacija za oceno mora izpolnjevati naslednje pogoje:

1. imeti sedež na območju Republike Slovenije;

2. imeti registrirano dejavnost, ki se nanaša na laboratorijske preiskave s področja tega zakona;

3. imeti certifikat o akreditaciji laboratorija po standardu EN ISO/IEC 17025 za vino;

4. imeti ustrezne kadre;

5. imeti ustrezne prostore in opremo za izvajanje organoleptičnih preizkusov;

6. imeti dokazilo o uspešnem rednem sodelovanju v medlaboratorijskih primerjalnih programih;

7. imeti validirane in akreditirane metode za izvajanje analiz iz 20. člena Izvedbene uredbe 2019/34/EU v skladu z zahtevami iz standarda SIST EN ISO/IEC 17025.

(3) Vloga za pridobitev pooblastila pooblaščene organizacije za oceno z dokazili o izpolnjevanju pogojev iz prejšnjega odstavka se vloži pri ministrstvu.

(4) Javno pooblastilo iz tega člena podeli minister z odločbo v upravnem postopku za obdobje desetih let. Medsebojna razmerja med pooblaščeno organizacijo za oceno in ministrstvom se uredijo s pogodbo.

(5) Javno pooblastilo preneha sporazumno, če nosilec javnega pooblastila preneha izpolnjevati pogoje, ki so določeni s tem zakonom ali predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, če krši pogodbo ali če ravna v nasprotju z navedenimi predpisi, kar ugotovi ministrstvo v upravnem postopku.

(6) Ministrstvo seznam pooblaščenih organizacij za oceno objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(7) Podrobnejšo vsebino in način izvajanja nalog ter podrobnejše pogoje iz drugega odstavka tega člena predpiše minister.

27. člen

(pokuševalec za organoleptično oceno vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov)

(1) Pokuševalec za organoleptično oceno vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: pokuševalec) je fizična oseba, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

– najmanj pet let delovnih izkušenj v vinogradniško-vinarski dejavnosti oziroma v prodaji vina ali najmanj zaključen dodiplomski strokovni študij s področja vinarstva, vinogradništva, živilskih ved ali drugih primerljivih kmetijskih ali biotehniških ved;

– opravljen predpisani preizkus organoleptičnih sposobnosti, poznavanja enologije ter predpisov, ki urejajo vinogradništvo in vinarstvo;

– potrdilo pooblaščene organizacije za oceno o udeležbi na najmanj 20 komisijah pokuševalcev za organoleptično ocenjevanje vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov iz 29. člena tega zakona;

– starost med 25 in 70 let.

(2) Pokuševalec vloži vlogo z dokazili o izpolnjevanju pogojev iz prejšnjega odstavka na ministrstvo, ki odloči o vlogi v upravnem postopku.

(3) Pokuševalec, ki sodeluje v komisiji iz 29. člena tega zakona, mora najmanj enkrat na dve leti opraviti dodatno izobraževanje in dodaten preizkus organoleptičnih sposobnosti, ki ga izvede pooblaščena organizacija za usposabljanje pokuševalcev iz 28. člena tega zakona.

(4) Stroške preizkusa iz druge alineje prvega odstavka tega člena ter stroške dodatnega izobraževanja in dodatnega preizkusa iz prejšnjega odstavka krije pokuševalec.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek krije pokuševalec le 20 % stroškov dodatnega izobraževanja in dodatnega preizkusa iz tretjega odstavka tega člena, če je v preteklem letu najmanj desetkrat sodeloval kot član komisije iz 29. člena tega zakona. Preostanek sredstev se zagotovi iz proračuna Republike Slovenije.

(6) Minister predpiše podrobnejše pogoje za izvajanje izobraževanja ter preizkusov iz tega člena.

28. člen

(pooblaščena organizacija za usposabljanje pokuševalcev)

(1) Pooblaščena organizacija za usposabljanje pokuševalcev za organoleptično oceno vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: pooblaščena organizacija za usposabljanje pokuševalcev) izvaja izobraževanja in preizkušanje organoleptičnih sposobnosti pokuševalcev za namen organoleptične ocene vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov.

(2) Pogoji za imenovanje pooblaščene organizacije za usposabljanje pokuševalcev so:

1. je pravna oseba, registrirana za opravljanje dejavnosti izobraževanja;

2. ima izdelan program usposabljanja kandidatov za pokuševalce, predvsem s področja enologije, metod ocenjevanja vina in drugih proizvodov vinske trte ter predpisov, ki urejajo vinogradništvo in vinarstvo;

3. ima določen način in postopek preizkusa organoleptičnih sposobnosti kandidatov za pokuševalce in dodatnega preizkusa organoleptičnih sposobnosti za pokuševalce;

4. ima ustrezne kadre in druge pogoje za izvajanje usposabljanja in preizkušanja organoleptičnih sposobnosti kandidatov za pokuševalce in dodatnega preizkusa organoleptičnih sposobnosti za pokuševalce;

5. ni v postopku zaradi insolventnosti oziroma prisilnega prenehanja ali izbrisa iz registra v skladu z zakonom, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti ter prisilnega prenehanja in

6. ima poravnane vse davke, prispevke in druge dajatve, določene s predpisi.

(3) Javno pooblastilo iz tega člena podeli minister z odločbo v upravnem postopku za obdobje sedmih let. Medsebojna razmerja med pooblaščeno organizacijo za usposabljanje pokuševalcev in ministrstvom se uredijo s pogodbo.

(4) Javno pooblastilo preneha sporazumno, če nosilec javnega pooblastila preneha izpolnjevati pogoje, ki so določeni s tem zakonom ali predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, če krši pogodbo ali če ravna v nasprotju z navedenimi predpisi, kar ugotovi ministrstvo v upravnem postopku.

(5) Podrobnejšo vsebino nalog iz prvega odstavka tega člena in pogojev iz drugega odstavka tega člena predpiše minister.

29. člen

(komisija)

(1) Organoleptično oceno vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: organoleptična ocena) opravlja komisija pokuševalcev, ki jo vodi predsednik, in je sestavljena iz predstavnikov pridelovalcev in strokovnjakov s področja vinogradništva in vinarstva.

(2) Predsednik vodi postopek ocenjevanja iz tega člena in ne ocenjuje vina.

(3) Predsednika iz prvega odstavka tega člena imenuje pooblaščena organizacija za oceno izmed imenovanih pokuševalcev.

(4) Organoleptično oceno opravlja petčlanska komisija pokuševalcev, ki jo sestavljata najmanj dva predstavnika pridelovalcev in najmanj dva predstavnika strokovnjakov s področja vinogradništva in vinarstva.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek pri ponovni oceni opravi organoleptično oceno razširjena, sedemčlanska komisija pokuševalcev, ki jo sestavljajo najmanj trije predstavniki pridelovalcev in

najmanj trije predstavniki strokovnjakov s področja vinogradništva in vinarstva. Prvotni ocenjevalci se pri ponovni oceni izločijo.
(6) Če je pokuševalec hkrati pridelovalec vina ali lastnik vina ali je zaposlen v organizaciji, ki ga prideluje, se njegova ocena za vzorec njegovega vina ne upošteva.

(7) Minister predpiše podrobnejše pogoje in naloge komisije iz tega člena.

30. člen

(postopek organoleptične ocene)

(1) Vzorec vina ali drugega proizvoda vinske trte ali aromatiziranega vinskega proizvoda (v nadaljnjem besedilu: vzorec) za organoleptično oceno pripravi pridelovalec ali vzame pristojna inšpekcija v skladu s smernicami Mednarodnega urada za vinsko trto in vino (v nadaljnjem besedilu: OIV), ki so objavljene na spletnem portalu OIV, ter ga dostavi pooblaščeni organizaciji za oceno.

(2) Pooblaščena organizacija za oceno izda laboratorijski izvid za vzorec (v nadaljnjem besedilu: izvid) v petih delovnih dneh od prejetja vzorca, razen za mlado vino, ki je še v vrenju, za katerega se izvid izda v dveh delovnih dneh od prejetja vzorca. Ne glede na prejšnji stavek se izda izvid za inšpekcijske vzorce v štirih delovnih dneh od prejetja vzorca.

(3) Strošek organoleptične ocene nosi naročnik.

(4) Minister predpiše višino stroškov organoleptične ocene ter metodologijo in podrobnejši postopek ocene.

2. ODDELEK

OZNAČEVANJE VINA IN DRUGIH PROIZVODOV VINSKE TRTE TER AROMATIZIRANIH VINSKIH PROIZVODOV

31. člen

(označevanje vina in drugih proizvodov vinske trte)

Vino in drugi proizvodi vinske trte se označijo v skladu z Uredbo 1308/2013/EU in Poglavjem IV Delegirane uredbe 2019/33/EU, pri čemer navedbe glede geografskega porekla, kakovosti, sestavin, sort grozdja, pridelovalca, postopkov pridelave in drugih lastnosti proizvoda ne smejo zavajati potrošnika.

32. člen

(označevanje aromatiziranih vinskih proizvodov)

Aromatizirani vinski proizvodi morajo glede opisa, predstavitve in označevanja proizvodov izpolnjevati zahteve iz Uredbe 251/2014/EU ter Uredbe 1169/2011/EU.

3. ODDELEK

LABORATORIJ ZA IZOTOPSKE ANALIZE

33. člen

(pooblaščeni laboratorij za izotopske analize)

(1) Za izvajanje 27. člena Izvedbene uredbe 2018/274/EU se imenuje pooblaščeni laboratorij za izotopske analize, ki opravlja izotopske analize vodika in kisika, ogljika ter devterija za potrebe vzpostavitve in vzdrževanja banke podatkov ter izdaja strokovna mnenja.

(2) Pooblaščeni laboratorij iz tega člena mora za izvajanje izotopskih analiz iz prejšnjega odstavka imeti akreditirane in validirane metode po standardu ISO / IEC 17025.

(3) Za pridobitev javnega pooblastila iz tega člena se vloži vloga na ministrstvo.

(4) O vlogi iz prejšnjega odstavka odloči minister z odločbo v upravnem postopku za obdobje sedmih let.

(5) Če pooblaščeni laboratorij iz tega člena ne izpolnjuje več pogoja iz drugega odstavka tega člena, mu minister z odločbo javno pooblastilo odvzame.
(6) Medsebojna razmerja med pooblaščenim laboratorijem iz tega člena in ministrstvom se uredijo s pogodbo.

(7) Minister predpiše ceno izotopskih analiz iz prvega odstavka tega člena.

V. POGLAVJE

PROMET Z VINOM IN DRUGIMI PROIZVODI VINSKE TRTE TER AROMATIZIRANIMI VINSKIMI PROIZVODI

34. člen

(promet)

(1) Promet z vinom in drugimi proizvodi vinske trte ter aromatiziranimi vinskimi proizvodi je dajanje teh proizvodov v prodajo.

(2) Z vinom in drugimi proizvodi vinske trte ter aromatiziranimi vinskimi proizvodi je treba v prometu ravnati tako, da ohranijo svoje organoleptične in fizikalno-kemične lastnosti.

(3) Vino in drugi proizvodi vinske trte ter aromatizirani vinski proizvodi se lahko dajejo v promet le originalno polnjeni in označeni v skladu s 119. členom Uredbe 1308/2013/EU, Delegirano uredbo 2019/33/EU in Uredbo 1169/2011/EU.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek lahko pridelovalec vino in druge proizvode vinske trte ter aromatizirane vinske proizvode, ki niso originalno polnjeni, daje v promet, če so iz lastne pridelave in se dajejo v promet v lastnem proizvodnem obratu, ki je vpisan v register vina, oziroma na dodatni lokaciji, ki je vpisana v register vina.

(5) Za prevoz vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov so na ozemlju EU ali tretjih držav potrebni spremni dokumenti iz 10. člena Delegirane uredbe 2018/273/EU, ki vsebujejo podatke iz dela A Priloge V Delegirane uredbe 2018/273/EU.

(6) Minister predpiše podrobnejšo obliko in vsebino spremnega dokumenta iz prejšnjega odstavka.

35. člen

(prepoved prometa)

(1) Prepovedan je promet z vinom in drugimi proizvodi vinske trte ter z aromatiziranimi vinskimi proizvodi, ki so:

1. pridelani iz ostankov pridelave (npr. tropine, usedlina ali droži);

2. pridelani iz sadežev, ki niso grozdje;

3. pokvarjeni (npr. zaradi neželenega vpliva mikroorganizmov);

4. z napako zaradi fizikalno-kemičnih procesov ali vnosa tujih snovi;

5. pomanjkljivi zaradi prenizke ali previsoke vsebnosti snovi;

6. neprimerni za promet;

7. neocenjeni, če je ocena zanje obvezna;

8. ponarejeni;

9. pridelani z nedovoljenimi enološkimi postopki oziroma enološkimi sredstvi;

10. pridelani z nedovoljenim mešanjem grozdja, vina in drugih proizvodov vinske trte z območja držav EU s proizvodi iz tretjih držav;

11. brez zahtevanih spremnih dokumentov ali

12. pridelani v poskusih brez izdanega dovoljenja iz 15. člena tega zakona.

(2) Za izvajanje 10. člena Delegirane uredbe 2019/934/EU se morajo vino in drugi proizvodi vinske trte ter aromatizirani vinski proizvode iz 1., 2., 3., 8., 9., 10. in 12. točke prejšnjega odstavka uničiti. Stroške uničenja krije pridelovalec.

36. člen

(prepoved zavajanja)

(1) Označevanje, oglaševanje oziroma trženje vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov ne sme besedno, slikovno ali kako drugače zavajati potrošnika glede resničnosti navedb.

(2) Slikovno zavajanje pri označevanju vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov iz prejšnjega odstavka pomeni vsako uporabo slikovnega materiala, kot so fotografije, ilustracije, zemljevidi ali grafični elementi, ki nakazujejo ali se uporabljajo za določeno geografsko poreklo vina in drugih proizvodov vinske trte, aromatiziranih vinskih proizvodov, čeprav vino in drugi proizvodi vinske trte ter aromatizirani vinski proizvodi dejansko niso pridelani na tem območju.

(3) Če vino in druge proizvode vinske trte ter aromatizirane vinske proizvode oglašuje ali trži fizična oseba, samostojni podjetnik posameznik oziroma pravna oseba, ki nima prebivališča ali sedeža v Republiki Sloveniji, mora določiti odgovorno osebo ali pooblaščenca s prebivališčem ali sedežem v Republiki Sloveniji. Če oseba iz prejšnjega stavka nima določene odgovorne osebe ali pooblaščenca s prebivališčem ali sedežem v Republiki Sloveniji, se vročitev dokumentov najprej opravi na naslov prebivališča ali sedeža te osebe v tujini. Če vročitev v skladu s prejšnjim stavkom ni uspešna, se opravi z javnim naznanilom v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek.

VI. POGLAVJE

NADZOR

37. člen

(inšpekcijski nadzor)

(1) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona, predpisov, izdanih na njegovi podlagi, in pravnih aktov EU, ki urejajo vino in druge proizvode vinske trte ter aromatizirane vinske proizvode, opravlja vinarski inšpektor v okviru inšpektorata, pristojnega za kmetijstvo.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek nadzor nad izvajanjem določb 9., 17. in 18. člena tega zakona opravlja tudi kmetijski inšpektor v okviru inšpektorata, pristojnega za kmetijstvo.

(3) Ukrepe iz tega zakona odredita vinarski inšpektor ali kmetijski inšpektor z odločbo v upravnem postopku. Pritožba ne zadrži izvršitve.

38. člen

(vinarski inšpektor)

(1) Vinarski inšpektor mora poleg pogojev v skladu s splošnimi predpisi, ki urejajo delo v državni upravi, in zakonom, ki ureja inšpekcijski nadzor, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- imeti mora dokončano visokošolsko univerzitetno izobraževanje (prejšnje)/visokošolsko univerzitetno izobrazba (prejšnja) oziroma specialistično izobraževanje po visokošolski strokovni izobrazbi (prejšnje)/specializacija po visokošolski strokovni izobrazbi (prejšnja) oziroma magistrsko izobraževanje (druga bolonjska stopnja)/magistrsko izobrazbo (druga bolonjska stopnja) s področja vinarstva, vinogradništva, živilskih ved ali drugih primerljivih kmetijskih ali biotehniških ved;

- imeti mora najmanj pet let delovnih izkušenj, od tega najmanj tri leta izkušenj s področja vinogradništva ter najmanj eno leto izkušenj s področja vinarstva;

- imeti mora opravljen preizkus organoleptičnih sposobnosti iz 27. člena tega zakona ali ta preizkus opraviti v enem letu po sklenitvi delovnega razmerja.

(2) Oseba, ki vodi inšpekcijo za vinarstvo, mora izpolnjevati pogoje iz prve in tretje alineje prejšnjega odstavka ter imeti najmanj pet let delovnih izkušenj v vinogradništvu oziroma vinarstvu.

39. člen

(pristojnosti inšpektorjev)

(1) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora ima vinarski inšpektor poleg pooblastil, ki jih ima v skladu s splošnimi predpisi, ki urejajo inšpekcijo, še pooblastila za:

1. dostop in pregledovanje: vinogradov, proizvodnih obratov (kleti, polnilnic in podobno), skladišč, v katerih se skladiščijo grozdje, vino in drugi proizvodi vinske trte, aromatizirani vinski proizvodi in enološka sredstva, stanovanjskih prostorov, v katerih se za promet namenjeni vino in drugi proizvodi vinske trte ter aromatizirani vinski proizvodi ali enološka sredstva pridelujejo ali skladiščijo, carinskih skladišč v prisotnosti uslužbencev Finančne uprave Republike Slovenije, objektov, v katerih se grozdje, vino in drugi proizvodi vinske trte ter aromatizirani vinski proizvodi prodajajo potrošniku;

2. pregledovanje opreme za pridelavo in predelavo ter točenje;

3. pregledovanje grozdja, vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov v proizvodnem obratu, prevoznem sredstvu, prometu, vključno s ponudbo potrošniku, enoloških sredstev, embalaže;

4. pregledovanje označb na embalaži, na promocijskih materialih in v oglaševanju, laboratorijskih izvidov, poročil pooblaščenega laboratorija za izotopske analize ter pooblaščene organizacije za oceno, listin in drugih dokumentov, ki spremljajo grozdje, vino in druge proizvode vinske trte ter aromatizirane vinske proizvode ter enoloških sredstev, namenjenih za promet, evidence podatkov o prejemu in izdaji, podatkov iz registra vina in registra kmetijskih gospodarstev ter druge dokumentacije pri pridelovalcih, predelovalcih, polnilcih, prodajalcih, gostincih, uvoznikih in distributerjih;

5. nadziranje izvajanja dela pooblaščenega laboratorija za izotopske analize in pooblaščene organizacije za oceno;

6. na stroške lastnika jemanje vzorcev grozdja, vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov in enoloških sredstev ter njihovo dajanje v analizo;

7. organoleptično oceno vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov.

(2) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora ima kmetijski inšpektor poleg pooblastil, ki jih ima v skladu s splošnimi predpisi, ki urejajo inšpekcijski nadzor, tudi pooblastilo za pregledovanje vinogradov in vpisa v register vina.

40. člen

(ukrepi inšpektorjev)

(1) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora lahko vinarski inšpektor poleg ukrepov v skladu s splošnimi predpisi, ki urejajo inšpekcijski nadzor, in v skladu s pravnimi akti EU, ki urejajo področje vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov, izreče tudi naslednje ukrepe:

1. prepove nove in ponovne zasaditve, če pridelovalec nima ustreznih dovoljenj;

2. prepove sajenje in odredi uničenje trsov, ki niso v trsnem izboru;

3. odredi pridelavo grozdja za namen predelave v proizvode v skladu s tem zakonom;

4. preverja podatke v registru vina in jih primerja z dejanskim stanjem, odredi vpis, izbris ali ureditev podatkov;

5. odredi in določi rok za ureditev stanja v registru vina ali prepove opravljanje dejavnosti, če niso izpolnjeni predpisani pogoji o vpisu v register vina ali glede prostorov, opreme in strokovne usposobljenosti pri zavezancih iz 17. člena tega zakona;

6. odredi in določi rok za ureditev stanja v registru vina ali prepove opravljanje dejavnosti iz sedmega odstavka 17. člena tega zakona, če niso izpolnjeni predpisani pogoji glede prostorov, opreme in strokovne usposobljenosti pri pravni osebi ali samostojnemu podjetniku posamezniku, ki se ukvarja z gostinsko ali trgovsko dejavnostjo, pooblaščenem laboratoriju za izotopske analize, pooblaščeni organizaciji za oceno, pravni osebi ali samostojnemu podjetniku posamezniku, ki se ukvarja z uvozom, ali distribucijo;

7. izloči iz prometa, zapleni, odredi predelavo ali ustrezno označitev vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov, enoloških sredstev, če niso v skladu z 12., 14., 17., 18., 20., 26., 31., 32., 34. in 35. členom tega zakona;

8. prepove promet z vinom in drugimi proizvodi vinske trte ter aromatiziranimi vinskimi proizvodi, ki ne izpolnjujejo predpisanih pogojev, ali prepove promet, če so bili pri pridelavi uporabljeni sredstva in postopki, ki niso dovoljeni, ali so bili uporabljeni na nedovoljeni način;

9. izloči iz prometa, zapleni, odredi predelavo ali odredi ustrezno označitev aromatiziranih vinskih proizvodov, če niso v skladu z 21. členom tega zakona;

10. začasno, do pridobitve analiznega izvida, prepove promet z vinom in drugimi proizvodi vinske trte ter aromatiziranimi vinskimi proizvodi, če sumi, da ne ustrezajo predpisanim pogojem;

11. izloči iz prometa vino in druge proizvode vinske trte ter aromatizirane vinske proizvode, če niso v skladu z 22. in 23. členom tega zakona;

12. predloži vino in druge proizvode vinske trte ter aromatizirane vinske proizvode v oceno pooblaščeni organizaciji za oceno;

13. predlaga ministrstvu odvzem imenovanja ali pooblastila pooblaščeni organizaciji za oceno ter pooblaščenemu laboratoriju za izotopske analize, če ne izpolnjujeta pogojev za opravljanje dejavnosti ali ne izvajata nalog v skladu s predpisi ali pogodbo, na podlagi katere se izvaja javno pooblastilo ali druge naloge;

14. prepove promet z vinom in drugimi proizvodi vinske trte ter aromatiziranimi vinskimi proizvodi, če niso opremljeni z ustreznimi listinami v skladu z 31. in 32. členom tega zakona;

15. prepove promet, če z oceno vina, ki ni pridelano v Republiki Sloveniji, ugotovi neustreznost za promet ali neidentičnost z listinami države pridelovalke v skladu z 32. členom tega zakona;

16. odredi nadaljnjo nego ali uporabo vina in drugega proizvoda vinske trte z napako ali pomanjkljivostjo ali neustrezno kakovostjo, če je napaka, pomanjkljivost ali neustrezna kakovost takšna, da to omogoča v skladu s 33. členom tega zakona;

17. prepove zavajajoče poslovne prakse v skladu s 34. členom tega zakona.

(2) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora lahko kmetijski inšpektor poleg ukrepov v skladu s splošnimi predpisi, ki urejajo inšpekcijski nadzor, in v skladu s pravnimi akti EU, ki urejajo področje vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov:

1. prepove nove in ponovne zasaditve, če pridelovalec nima ustreznih dovoljenj;

2. preverja verodostojnost podatkov o prijavi škod po naravnih nesrečah;

3. odredi pridelavo grozdja za namen predelave v proizvode v skladu s tem zakonom;

4. preverja podatke v registru vina glede na dejansko stanje, odredi vpis, izbris ali ureditev podatkov.

41. člen

(pristojnost policije)

(1) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora v skladu s tem zakonom policija glede na svoje pristojnosti zagotavlja pomoč vinarskemu in kmetijskemu inšpektorju.

(2) Če pristojni inšpektor pri opravljanju svojih nalog in izvajanju ukrepov naleti na fizični odpor ali na oviranje ali če tak odpor in oviranje utemeljeno pričakuje, lahko zahteva pomoč policije.

42. člen

(kršitelj)

(1) Pri določitvi višine globe se za:

– najmanjšega pridelovalca šteje tisti, ki obdeluje do vključno 10 a vinograda ali pridela največ 800 kg grozdja ali največ 600 l vina, drugih proizvodov vinske trte oziroma aromatiziranih vinskih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: najmanjši pridelovalec);

– manjšega pridelovalca šteje tisti, ki obdeluje več kot 10 a do vključno 1 ha vinograda ali pridela več kot 800 kg in do vključno 7.000 kg grozdja ali več kot 600 l do vključno 5.000 l vina, drugih proizvodov vinske trte oziroma aromatiziranih vinskih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: manjši pridelovalec);

– srednje velikega pridelovalca šteje tisti, ki obdeluje več kot 1 ha do vključno 20 ha vinogradov ali pridela več kot 7.000 kg do vključno 150.000 kg grozdja ali več kot 5.000 l do vključno 100.000 l vina, drugih proizvodov vinske trte oziroma aromatiziranih vinskih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: srednje velik pridelovalec);

– velikega pridelovalca šteje tisti, ki obdeluje več kot 20 ha vinogradov ali pridela več kot 150.000 kg grozdja ali več kot 100.000 l vina, drugih proizvodov vinske trte oziroma aromatiziranih vinskih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: velik pridelovalec).

(2) Pri določanju obsega pridelave iz prejšnjega odstavka se upošteva zadnje stanje vpisa vinograda iz registra kmetijskih gospodarstev v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, pri pridelku pa zadnje triletno povprečje pridelka grozdja, vina, drugih proizvodov vinske trte oziroma aromatiziranih vinskih proizvodov iz registra vina. Če ni podatka glede pridelka iz prejšnjega stavka, se upošteva podatek glede pridelka iz registra vina za zadnje vinsko leto. Če se podatki v registru kmetijskih gospodarstev v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, oziroma registru vina ne ujemajo z dejanskim stanjem ali če podatkov v registru vina ni, se pridelovalec razvrsti na podlagi dejanskega stanja, ki ga na terenu ugotovi vinarski inšpektor, pri čemer se upoštevajo kriteriji iz prejšnjega odstavka.

(3) Če je pridelovalec iz prvega odstavka tega člena razvrščen v dva ali več razredov iz prvega odstavka tega člena, se pri določitvi višine globe upošteva razred, za katerega je predpisana najnižja globa.

(4) Če pridelovalec ni vpisan v register vina in se ukvarja s pridelavo, prometom z grozdjem, vinom in drugimi proizvodi vinske trte ter aromatiziranimi vinskimi proizvodi ali enološkimi sredstvi kot pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, se pri določanju višine globe šteje za velikega pridelovalca.

(5) Če pridelovalec ni vpisan v register vina in se ukvarja s pridelavo, prometom z grozdjem, vinom in drugimi proizvodi vinske trte ter aromatiziranimi vinskimi proizvodi ali enološkimi sredstvi kot posameznik, posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, se pri določanju višine globe šteje za manjšega pridelovalca.

43. člen

(prekrški)

(1) Z globo od 2.800 eurov do 28.000 eurov se za prekršek kaznuje velik pridelovalec, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če:

1. grozdje, namenjeno pridelavi vina in drugih proizvodov vinske trte, pridela zunaj vinorodnih enot iz 7. člena tega zakona, razen če pridela grozdje za lastno uporabo;

2. za vinograd nima dovoljenja za zasaditev vinske trte v skladu z 9. členom tega zakona;

3. v vinogradu sadi za namen pridelave vina in drugih proizvodov vinske trte sorte vinske trte ter podlage, ki niso določene v trsnem izboru iz 12. člena tega zakona;

4. vinograda ne obdeluje v skladu s 6. členom tega zakona;

5. se s pridelavo vina in drugih proizvodov vinske trte ukvarja pridelovalec, ki ne izpolnjuje pogojev iz prvega oziroma drugega odstavka 13. člena tega zakona;

6. izvaja nedovoljene enološke postopke iz tretjega odstavka 13. člena tega zakona;

7. uporablja enološka sredstva v nasprotju s 14. členom tega zakona;

8. se ukvarja s poskusno uporabo novih enoloških postopkov iz 15. člena tega zakona brez odobritve ministrstva;

9. ne sporoči podatkov v register vina v skladu s tretjim in šestim odstavkom 18. člena tega zakona;

10. ne vodi evidence podatkov o prejemu in izdaji v skladu z 19. členom tega zakona;

11. uporablja tradicionalne izraze v nasprotju z 20. členom tega zakona;

12. aromatizirani vinski proizvodi ne izpolnjujejo zahtev iz 23. in 25. člena tega zakona;

13. da v promet vino in druge proizvode vinske trte, ki so v nasprotju s 24. členom tega zakona;

14. da v promet vino in druge proizvode vinske trte, označene v nasprotju z 31. členom tega zakona;

15. da v promet aromatizirane vinske proizvode, označene v nasprotju z 32. členom tega zakona;

16. da v promet vino in druge proizvode vinske trte ter aromatizirane vinske proizvode v nasprotju s 34. členom tega zakona;

17. da v promet vino in druge proizvode vinske trte ter aromatizirane vinske proizvode iz prvega odstavka 35. členu tega zakona;

18. označuje, oglašuje oziroma trži vino in druge proizvode vinske trte ter aromatizirane vinske proizvode tako, da zavaja potrošnika glede resničnosti navedb, kot to določa 36. člen tega zakona.

(2) Z globo do 250 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba velikega pridelovalca, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 1.570 eurov do 5.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje veliki pridelovalec, ki je posameznik, posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 1.570 eurov do 15.700 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje srednje velik pridelovalec, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

(5) Z globo do 200 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje odgovorna oseba srednje velikega pridelovalca, ki je pravna oseba, ali samostojni podjetnik posameznik, če stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

(6) Z globo od 1.125 eurov do 5.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje srednje velik pridelovalec, ki je posameznik, posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

(7) Z globo od 1.125 eurov do 11.250 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje manjši pridelovalec, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

(8) Z globo do 150 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje odgovorna oseba manjšega pridelovalca, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

(9) Z globo od 650 eurov do 5.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje manjši pridelovalec, ki je posameznik, posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

(10) Z globo od 100 eurov do 1.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje najmanjši pridelovalec, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

(11) Z globo do 50 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje odgovorna oseba najmanjšega pridelovalca, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

(12) Z globo od 40 eurov do 400 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje najmanjši pridelovalec, ki je posameznik, posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

(13) Z globo od 2.800 eurov do 28.000 eurov se kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki:

– trguje z neoriginalno polnjenim vinom in drugimi proizvodi vinske trte ter aromatiziranimi vinskimi proizvodi, ne glede na njihov izvor, če ni vpisan v register vina v skladu s tretjim odstavkom 17. člena tega zakona;

– je polnilec, če ni vpisan v register vina v skladu s tretjim odstavkom 17. člena tega zakona.

VII. POGLAVJE

KAZENSKE DOLOČBE

44. člen

(izrek globe)

Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

VIII. POGLAVJE

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

45. člen

(dovoljenje za zasaditev vinske trte)

(1) Pridelovalcu, ki zaradi spremembe pogojev za vpis v register vina iz 17. člena tega zakona za obstoječi vinograd potrebuje dovoljenje za zasaditev vinske trte, čeprav ga v skladu z Zakonom o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23) ni potreboval, se na podlagi vloge izda izredno dovoljenje za zasaditev vinske trte, če ima ob vložitvi vloge takšen vinograd v uporabi.

(2) Vloga iz prejšnjega odstavka vsebuje podatke o pridelovalcu, KMG MID, velikosti vinograda in lokaciji vinograda.

(3) Vloga iz prvega odstavka tega člena se vloži na upravno enoto najpozneje v enem letu od uveljavitve tega zakona.

46. člen

(vpis v register vina)

Za zavezance, ki so pred uveljavitvijo tega zakona vpisani v register iz 14. člena Zakona o vinu (Uradni list RS, št. 105/06, 72/11, 90/12 – ZdZPVHVVR, 111/13 in 27/17 – ZKme-1D), se šteje, da so z dnem uveljavitve tega zakona vpisani v register vina iz 17. člena tega zakona.

47. člen

(postopek ocene vina)

(1) Ne glede na četrti odstavek 30. člena tega zakona se za leti 2028 in 2029 sofinancirajo stroški ocene vina z geografsko označbo za analize iz točke (a) 20. člena Izvedbene uredbe 2019/34/EU. Stroški se krijejo iz proračuna Republike Slovenije.

(2) Višino sofinanciranja stroškov ocene iz prejšnjega odstavka določi minister.

48. člen

(pokuševalci)

Dosedanji pokuševalci, imenovani v skladu s 34. členom Zakona o vinu (Uradni list RS, št. 105/06, 72/11, 90/12 – ZdZPVHVVR, 111/13 in 27/17 – ZKme-1D), lahko naloge opravljajo še naprej, če izpolnjujejo pogoje iz 27. člena tega zakona.

49. člen

(komisija za organoleptično ocenjevanje mošta in vina)

Komisija za organoleptično ocenjevanje mošta in vina, imenovana v skladu s 35. členom Zakona o vinu (Uradni list RS, št. 105/06, 72/11, 90/12 – ZdZPVHVVR, 111/13 in 27/17 – ZKme-1D), opravlja naloge komisije za oceno iz 29. člena tega zakona do vključno 31. julija 2026.

50. člen

(nosilec javnega pooblastila)

Dosedanji nosilec javnega pooblastila, imenovan v skladu z 49. členom Zakona o vinu (Uradni list RS, št. 105/06, 72/11, 90/12 – ZdZPVHVVR, 111/13 in 27/17 – ZKme-1D), opravlja naloge iz 26., 27. in 33. člena tega zakona do vključno 31. decembra 2026.

51. člen

(prepoved zavajanja)

Ne glede na 36. člen tega zakona lahko gospodarski subjekti z registrirano ali brez registrirane blagovne znamke, katerih firma podjetja ob uveljavitvi tega zakona vsebuje kakršno koli neposredno ali posredno navajanje geografske označbe, njenega dela ali izpeljanke in so bili ustanovljeni ali registrirani pred zaščito geografske označbe na ravni EU, tako blagovno znamko uporabljajo še naprej.

52. člen

(dokončanje postopkov)

Postopki, ki so se začeli na podlagi Zakona o vinu (Uradni list RS, št. 105/06, 72/11, 90/12 – ZdZPVHVVR, 111/13 in 27/17 – ZKme-1D) pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo v skladu s tem zakonom.

53. člen

(prenehanje veljavnosti dosedanjih predpisov)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati naslednji podzakonski akti:

1. Pravilnik o kontroli kakovosti grozdja v času trgatve (Uradni list RS, št. 68/99, 79/00, 69/01 in 105/06 – Zvin);

2. Pravilnik o postopku in načinu ocenjevanja mošta, vina in drugih proizvodov iz grozdja in vina (Uradni list RS, št. 32/00, 99/01 in 105/06 – Zvin);

3. Navodilo o fizikalno kemijskih analizah grozdnega mošta in vina (Uradni list RS, št. 43/01 in 105/06 – Zvin);

4. Pravilnik o imenovanju pokuševalcev in pooblaščene organizacije za preizkušanje pokuševalcev in organoleptičnih sposobnosti kmetijskih inšpektorjev (Uradni list RS, št. 69/01 in 105/06 – Zvin);

5. Pravilnik o pogojih, ki jih mora izpolnjevati grozdje za predelavo v vino, o dovoljenih tehnoloških postopkih in enoloških sredstvih za pridelavo vina in o pogojih glede kakovosti vina, mošta in drugih proizvodov v prometu (Uradni list RS, št. 43/04, 127/04, 112/05 in 105/06 – Zvin);

6. Pravilnik o registru pridelovalcev grozdja in vina (Uradni list RS, št. 16/07, 62/09 in 4/16);

7. Pravilnik o seznamu geografskih označb za vina in trsnem izboru (Uradni list RS, št. 49/07, 26/21 in 15/22);

8. Pravilnik o višini stroškov za izdelavo predhodnega mnenja o ustreznosti elaborata, ki določa naziv PTP, za spremljanje dozorevanja grozdja, za mnenje o ustreznosti količine in kakovosti grozdja za pridelavo vrhunskega vina ZGP, za izdelavo izotopskih analiz in za dodatno izobraževanje pokuševalcev (Uradni list RS, št. 31/08, 104/09, 51/12, 32/13, 15/14, 17/15 in 29/16);

9. Pravilnik o vinu z oznako priznanega tradicionalnega poimenovanja - Bizeljčan (Uradni list RS, št. 22/09 in 59/09);

10. Pravilnik o kletarski evidenci in spremnih dokumentih za promet z vinom (Uradni list RS, št. 96/09);

11. Pravilnik o označevanju in embalaži vina (Uradni list RS, št. 37/10 in 8/17);

12. Pravilnik o vinu z oznako priznanega tradicionalnega poimenovanja – Ritoznojčan (Uradni list RS, št. 38/16);

13. Pravilnik o vinu s priznanim tradicionalnim poimenovanjem Teran (Uradni list RS, št. 205/21);

14. Pravilnik o vinu s priznanim tradicionalnim poimenovanjem Cviček (Uradni list RS, št. št. 44/22);

15. Pravilnik o vinu s priznanim tradicionalnim poimenovanjem Metliška črnina in vinu s priznanim tradicionalnim poimenovanjem Belokranjec (Uradni list RS, št. 112/22).

(2) Predpisi iz prejšnjega odstavka se uporabljajo do uveljavitve podzakonskih predpisov iz tega zakona.

54. člen

(rok za sprejetje podzakonskih predpisov)

Minister sprejme predpise iz tega zakona v dveh letih od uveljavitve tega zakona.

55. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o vinu (Uradni list RS, št. 105/06, 72/11, 90/12 – ZdZPVHVVR, 111/13 in 27/17 – ZKme-1D).

56. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Člen ureja vsebino zakona in navaja predpise EU, ki se izvajajo s tem zakonom.

K 2. členu

Člen opredeljuje postopek informiranja in klavzule. Akte oziroma pravila, ki vplivajo na dajanje proizvodov na trg in ne predstavljajo prenosa EU pravil, je treba notificirati v skladu z določili Direktive 2015/1535/EU o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe, oziroma v skladu z Uredbo o postopkih notificiranja na področju standardov, tehničnih predpisov in postopkov za ugotavljanje skladnosti (Uradni list RS, št. 17/2014), ki v slovenski pravni red prenaša določila omenjene direktive.

K 3. členu

Člen ureja izraze, ki so uporabljeni v zakonu.

K 4. členu
S členom se ureja izdajo podzakonskih predpisov, ki so predvideni s tem zakonom. Člen tudi določa, da lahko Vlada RS ali minister, pristojen za kmetijstvo, izdaja tudi druge predpise, če so ti potrebni za učinkovito izvajanje tega zakona ali za izvajanje pravnih aktov EU, ki se nanašajo na vsebine, urejene s tem zakonom.

K 5. členu
Člen določa kategorije proizvodov vinske trte, ki se urejajo s tem zakonom.

K 6. členu

Člen določa kaj se vključuje v pridelavo grozdja. Pridelava grozdja vključuje vsa agrotehnična in ampelotehnična dela, ki se izvajajo v vinogradu in zagotavljajo pridelek grozdja, ki je vpisan v register pridelovalcev grozdja, vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: register vina).

Člen določa, da mora biti vinograd obdelan, pri čemer se kot obdelava šteje vsakoletna prijava pridelka grozdja v register vina.

Podrobnejše pogoje o kakovosti grozdja za pridelavo vina in drugih proizvodov vinske trte, če ni s pravnimi akti EU, ki urejajo postopke in omejitve, povezane s pridelavo in konzerviranjem proizvodov vinske trte ter specifikacije proizvodov, določeno drugače, predpiše minister, pristojen za kmetijstvo.
K 7. členu

Člen določa, da se vinorodno območje Republike Slovenije glede na okoljske razmere (relief, podnebje, tla in agrobiotski dejavniki), organoleptične lastnosti vina in drugih proizvodov vinske trte ter tradicionalne vidike pridelave deli na vinorodne enote, ki so: vinorodna dežela, vinorodni okoliš in vinorodni podokoliš, vinorodni ožji okoliš, vinorodni kraj in vinorodna lega. Vsaka vinorodna enota je tudi podrobneje opisana.

Pridelovalna območja so del specifikacij za geografske označbe za vino, ki so objavljeni na portalu eAmbrosia in se urejajo v zakonu, ki ureja hrano.

K 8. členu

Vinorodni podokoliš, vinorodni ožji okoliš, vinorodni kraj in vinorodna lega so geografsko zaokrožene enote, ki potekajo po mejah katastrskih občin oziroma po mejah, določenih v naravi. Te vinorodne enote bo določil minister, pristojen za kmetijstvo, na podlagi strokovnih analiz, ki zajemajo podatke o podnebju, tleh, značilnosti grozdja, vina in drugih proizvodov vinske trte ter tradicije pridelave. Vinorodne enote se bodo redno posodabljale, pri čemer se bo v postopku javne obravnave predloga predpisa upoštevalo tudi mnenje in interes pridelovalcev iz teh območji.

K 9. členu

S členom se ureja zasaditev vinograda. Vinograd se lahko na novo zasadi ali ponovno zasadi, če pridelovalec predhodno pridobi dovoljenje za zasaditev vinske trte. Vinograd mora biti zasajen s sortami vinske trte iz prvega odstavka 12. člena tega zakona. S členom se ureja tudi izjemo, ko se vinograd lahko na novo zasadi ali ponovno zasadi brez pridobitve dovoljenja za zasaditev vinske trte.

V skladu z veljavno zakonodajo EU za zasaditev vinske trte je treba za sajenje vinogradov predhodno pridobiti dovoljenje za zasaditev vinske trte. Ločimo 2 vrsti dovoljenj:
– dovoljenje za ponovno zasaditev (krčenje obstoječega vinograda in sajenje na isti ali drugi lokaciji istega kmetijskega gospodarstva v istem ali manjšem obsegu površine; omejitev ni, pridobi ga vsak, ki krči in poda vlogo) in
– dovoljenje za novo zasaditev (sajenje na novi površini, brez predhodne krčitve; takih dovoljenj se lahko izda le v okviru razpoložljive »kvote«, ki od leta 2023 dalje znaša 172,04 ha letno).

K 10. členu

S členom se ureja pogoje in postopek za izdajo dovoljenja za novo zasaditev vinske trte ter pristojna organa izvajanje 62. člena Uredbe 1308/2013/EU. Člen določa, da so pogoji za izdajo dovoljenja za novo zasaditev vinske trte določeni v 62., 63., 64. in 68. členu Uredbe 1308/2013/EU.

Vlogo za pridobitev dovoljenja za novo zasaditev se vloži na upravno enoto do 30. junija pred vinskim letom, v katerem bo izvedena zasaditev vinograda. Člen podrobneje ureja, kaj mora vsebovati vloga za pridobitev dovoljenja, kako se postopa, če je skupna površina iz vloge za pridobitev dovoljenja za novo zasaditev vinske trte presežena in kaj vsebuje dovoljenje za novo zasaditev vinske trte.

Pridelovalec lahko od prejema dovoljenja za novo zasaditev do začetka sajenja vinske trte zamenja lokacijo zasaditve vinograda, pri čemer mora na upravno enoto predhodno vložiti vlogo za spremembo lokacije vinograda. Upravna enota izda novo dovoljenje za novo zasaditev vinske, pri čemer preneha veljati prejšnje dovoljenje, rok za veljavnost novega dovoljenja pa začne teči od izdaje prejšnjega dovoljenja.

Če pridelovalec, ki na podlagi dovoljenja za novo zasaditev ne izvede zasaditve vinograda v času veljavnosti dovoljenja, eno leto po poteku tega dovoljenja za isto površino, na katero se nanaša dovoljenje, ne sme vložiti nove vloge, razen v primerih, določenih z zakonom.

Podrobnejšo vsebino vloge ter podrobnejše pogoje in merila za izdajo dovoljenja za novo zasaditev predpiše minister, pristojen za kmetijstvo.

K 11. členu

S členom se ureja pogoje in postopek za izdajo dovoljenja za ponovno zasaditev vinske trte. Člen določa, da so pogoji za izdajo dovoljenja za ponovno zasaditev vinske trte določeni v 62., 66. in 68. členu Uredbe 1308/2013/EU, za izvajanje 66. člena Uredbe 1308/2013/EU pa je pristojna upravna enota.

Vlogo za pridobitev dovoljenja za ponovno zasaditev vinske trte se vloži na upravno enoto v vinskem letu, v katerem se izvede izkrčitev vinograda, oziroma najpozneje do konca vinskega leta po vinskem letu, v katerem je bila izvedena izkrčitev. Člen podrobneje ureja, kaj mora vsebovati vloga za pridobitev dovoljenja in kaj vsebuje dovoljenje.

Pridelovalec lahko od prejema dovoljenja za ponovno zasaditev vinske trte do začetka sajenja vinske trte na upravno enoto vloži vlogo za spremembo lokacije vinograda. Upravna enota izda novo dovoljenje za ponovno zasaditev vinske, pri čemer preneha veljati prejšnje dovoljenje. Rok za veljavnost novega dovoljenja pa začne teči od izdaje prejšnjega dovoljenja.

Pridelovalec lahko vloži vlogo za ponovno zasaditev vinske trte na površini, ki jo je pridobil v uporabo kadarkoli v obdobju zadnjih treh let pred vložitvijo vloge, če je bila ta površina kadarkoli v istem obdobju evidentirana kot dejanska raba »1211 Vinograd«.

Podrobnejšo vsebino vloge ter podrobnejše pogoje za izdajo dovoljenja ponovno zasaditev predpiše minister, pristojen za kmetijstvo.

K 12. členu

V posameznem vinorodnem okolišu in manjših vinorodnih enotah tega okoliša se lahko sadijo sorte vinske trte ter podlage, ki so določene v trsnem izboru. S tem se sledi izvajanju 81. člena Uredbe 1308/2013/EU. Izjema velja, če so sorte oziroma podlage, ki niso vključene v trsni izbor, vključene v postopek selekcije in introdukcije v okviru javne službe v vinogradništvu. V tem primeru raziskovalna in izobraževalna institucija na ministrstvo vloži vlogo za sajenje sort vinske trte in podlag, ki niso vključene v trsni izbor. O vlogi odloči minister, pristojen za kmetijstvo, z odločbo.

K 13. členu

S členom se določa, kdo se lahko ukvarja s pridelavo vina in drugih proizvodov vinske trte. Člen določa tudi izjemo za dokup grozdja za fizične osebe, določa, kaj obsega pridelava vina in drugih proizvodov in kaj predstavlja skladiščenje vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov.

K 14. členu

Člen določa, katera enološka sredstva lahko pridelovalec vina uporablja in katerih enoloških sredstev prodajalec le teh ne sme prodajati.

Dovoljena je tudi uporaba neoriginalno pakiranih enoloških sredstev, pod pogojem, da embalaža zagotavlja ohranitev kakovosti, varnosti, senzoričnih lastnosti in sledljivosti ter so enološka sredstva opremljena z ustreznimi in jasnimi pisnimi navodili za uporabo in kopijo deklaracije z originalne embalaže.

K 15. členu

Člen določa postopek za vlagatelja, ki želi preizkusiti uporabo novih enoloških postopkov obdelav in enoloških sredstev, ob upoštevanju določbe 4. člena Delegirane uredbe 2019/934/EU. O vlogi odloči minister, pristojen za kmetijstvo, z odločbo. Člen določa tudi obveznost vlagatelja po poteku odobrenega obdobja poskusne uporabe enoloških postopkov.

K 16. členu

Člen ureja upravljanje in vodenje zbirk podatkov s področja vinogradništva in vinarstva. Določen je rok hrambe podatkov v evidencah. Trajno hranjenje je določeno za podatke, na podlagi katerih je mogoče preverjati različne zahteve (primer s sodišč, raziskovanje posameznih primerov zgodovinskih pravic ali primerov upravičenosti do plačil kmetijske politike). Osebne podatke se hrani le toliko časa, dokler je to potrebno za dosego namena, zaradi katerega so se zbirali ali nadalje obdelovali, vendar ne več kot deset let.

K 17. členu

Člen določa namen vodenja registra vina ter zavezance za vpis v register vina. Register vina je namenjen načrtovanju kmetijske politike, izvajanju ukrepov kmetijske politike, analizam in statistični obdelavi podatkov ter poročanju v skladu s pravnimi akti EU, s področja vina.

K 18. členu

S členom se ureja vodenje registra vina, in sicer: določa se kdo vodi in kdo upravlja register vina, kateri podatki se za posameznega zavezanca v registru vodijo ali se v register prevzemajo, rok za prijavo predpisanih podatkov upravni enoti ter obveznost poročanja o spremembah podatkov.

Ključne novosti glede na veljavno ureditev so:
– zavezanci za vpis v register morajo obdelovati najmanj 0,05 hektarja vinogradniških površin.
– Med dejavnosti, ki se vodijo v registru, so po novem vključeni tudi aromatizirani vinski proizvodi.
– Vpis v register vina je obvezen tudi za polnilce vina ali aromatiziranih vinskih proizvodov, tudi če ti nimajo lastnih vinogradov.
– Prijava grozdja se izvaja po grafični enoti rabe kmetijskega gospodarstva. Takšna prijava omogoča ocenjevanje izpada dohodka zaradi vremenskih vplivov.

Spremnica je uradni dokument, ki spremlja promet z grozdjem in vinom med pridelovalci grozdja ali vina znotraj ozemlja Republike Slovenije. Izdaja spremnice omogoča evidentiranje prenosa količin grozdja ali vina med pridelovalci.

Način vodenja registra vina, podrobnejše podatke, ki se vnašajo in obdelujejo v registru vina, vsebino vloge za priglasitev podatkov o zavezancu v register vina, podrobnejšo vsebino in postopek izdaje spremnice za grozdje in spremnice za vino predpiše minister, pristojen za vino.

K 19. členu

Člen določa obveznost vodenja evidence podatkov o prejemu in izdaji. Evidenco morajo voditi zavezanci za vpis v register vina. V veljavni zakonodaji je to t.i. kletarska evidenca. Vodenje teh podatkov omogoča zagotavljanje preglednosti in sledljivosti v posameznem proizvodnem obratu ter omogoča nadzor nad kakovostjo in skladnostjo vina z evropsko zakonodajo.

K 20. členu

Ta člen določa, da se tradicionalni izrazi lahko uporabljajo le skupaj z navedbo geografske označbe za vino in druge proizvode vinske trte. Tradicionalni izraz je naveden v specifikaciji za označbo porekla ali geografsko označbo. Uporaba tradicionalnega izraza šteje kot označba kakovostnega razreda proizvoda.

K 21. členu

Člen določa, da se postopek registracije, spremembe in preklica tradicionalnega izraza izvede v skladu s 25. in 28. členom Izvedbene uredbe 2019/34/EU.

K 22. členu

S členom se ureja priznanje skupine proizvajalcev, kateri člani pridelujejo vino z isto geografsko označbo. Skupina ima lahko različno pravnoorganizacijsko obliko, kot so: samostojni podjetnik, družba z omejeno odgovornostjo, družba z neomejeno odgovornostjo, komanditna družba, delniška družba, gospodarsko interesno združenje, zavod, društvo, ustanova, kmetijsko gospodarstvo, zadruga. Pogoji o prijavljeni količini vina določene geografske označbe se bodo preverjali iz registra vina, za prejšnje leto od leta vložitve vloge. Postopek za priznanje se začne z vlogo, ki jo pridelovalci predložijo na ministrstvo. Priznana je lahko samo ena skupina proizvajalcev v izogib podvajanju skupin znotraj iste geografske označbe. O priznanju skupine proizvajalcev odloči minister, pristojen za kmetijstvo. Če skupina proizvajalcev ne izpolnjuje več pogojev za priznanje, ji minister z odločbo priznanje odvzame.

K 23. členu

Člen določa, da se aromatizirani vinski proizvodi pridobivajo, razvrščajo in označujejo v skladu z Uredbo 251/2014/EU.

S členom se ureja, kateri organ je pristojen za izmenjavo informacij v zvezi z aromatiziranimi vinskimi proizvodi po 32. členu Uredbe 251/2014/EU.

K 24. členu

S členom se ureja ocenjevanje vina in drugih proizvodov vinske trte, ki so pridelani v Republiki Sloveniji, in sicer kaj ocena vključuje, kdo izvede oceno in na čigavo zahtevo se izvede ocena. Določeno je, da oceno izvede pooblaščena organizacija za izvajanje ocene vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov na zahtevo pridelovalca, certifikacijskega organa ali na zahtevo pristojne inšpekcije, če ni s pravnimi akti EU določeno drugače.

Člen tudi določa, da vino in drugi proizvodi vinske trte ne smejo biti v prometu, če se na podlagi ocene ugotovi njihova neprimernost za promet ali neskladnost z listinami, ki jih spremljajo.

K 25. členu

S členom se ureja ocenjevanje aromatiziranih vinskih proizvodov, ki so pridelani v Republiki Sloveniji, in sicer kaj ocena vključuje, kdo izvede oceno in na čigavo zahtevo se izvede ocena. Oceno izvede pooblaščena organizacija za izvajanje ocene vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov na zahtevo pridelovalca, certifikacijskega organa ali na zahtevo pristojne inšpekcije, če ni s pravnimi akti EU določeno drugače.

Člen tudi določa, da aromatizirani vinski proizvodi ne smejo biti v prometu, če se na podlagi ocene ugotovi njihova neprimernost za promet ali neskladnost z listinami, ki jih spremljajo.

K 26. členu

S členom se ureja pogoje in postopke za imenovanje pooblaščene organizacije za oceno vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: pooblaščena organizacija za oceno).
Člen določa pogoje, ki jih mora izpolnjevati pooblaščena organizacija za oceno. Pomembno je, da ima akreditirane in validirane metode izvajanje analiz iz 20. člena Izvedbene uredbe 2019/34/EU.

Člen tudi določa postopek pridobitve pooblastila za pooblaščeno organizacijo za ocene, ki poteka na podlagi vloge z ustreznimi dokazili. Javno pooblastilo podeli minister, pristojen za kmetijstvo, z odločbo

za obdobje desetih let. Seznam pooblaščenih organizacij za oceno se objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave, kar zagotavlja transparentnost sistema. Člen ureja tudi prenehanje javnega pooblastila.

K 27. členu

Člen opredeljuje pogoje, ki jih mora fizična oseba izpolnjevati, če želi biti pokuševalec za organoleptično oceno vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: pokuševalec). Pokuševalca na podlagi vloge imenuje minister z odločbo. Seznam pokuševalcev vina se vodi v registru vina. Če pokuševalec sodeluje v komisiji iz 29. člena tega zakona, mora vsaj enkrat na dve leti opraviti dodatno izobraževanje, ki ga pripravi pooblaščena organizacija za usposabljanje pokuševalcev za organoleptično oceno vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov.

Stroške preizkusa organoleptičnih sposobnosti, poznavanja enologije ter predpisov, ki urejajo vinogradništvo in vinarstvo in izobraževanja krijejo pokuševalci sami. Če je pokuševalec v preteklem letu najmanj desetkrat sodeloval kot član komisije iz 29. člena tega zakona, krije le 20 % stroškov dodatnega izobraževanja in dodatnega preizkusa. Preostanek sredstev se zagotovi iz proračuna Republike Slovenije.

K 28. členu

Člen določa pogoje, ki jih mora izpolnjevati pooblaščena organizacija za usposabljanje pokuševalcev za organoleptično oceno vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: pooblaščena organizacija za usposabljanje pokuševalcev) in njene naloge. Javno pooblastilo za izvajanje nalog podeli minister z odločbo za obdobje sedmih let. Člen ureja tudi prenehanje javnega pooblastila.

K 29. členu

Člen ureja sestavo komisije pokuševalcev, ki opravlja organoleptično oceno vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: organoleptična ocena). Komisijo pokuševalcev vodi predsednik in je sestavljena iz predstavnikov pridelovalcev in strokovnjakov s področja vinogradništva in vinarstva. Predsednik komisije ne sodeluje pri ocenjevanju, ampak vodi postopek ocenjevanja. Komisijo sestavlja pet članov v primeru, da gre za ponovno ocenjevanje (npr. če se pridelovalec z oceno ne strinja) je komisija sedem članska. Pri ponovni oceni ne smejo sodelovati ocenjevalci, ki so sodelovali v prvi oceni. To preprečuje vpliv že oblikovanih mnenj in omogoča neodvisno presojo.

K 30. členu

Člen določa postopek za organoleptično oceno vina ali drugega proizvoda vinske trte ali aromatiziranega vinskega proizvoda, ki se izvaja z namenom preverjanja njihove skladnosti s predpisanimi zahtevami in s tem omogoča, da se vino ali drug proizvod vinske trte ali aromatiziran vinski proizvod da v promet. Vzorec vina ali drugega proizvoda vinske trte ali aromatiziranega vinskega proizvoda (v nadaljnjem besedilu: vzorec) za organoleptično oceno pripravi pridelovalec ali vzame pristojna inšpekcija v skladu s smernicami Mednarodnega urada za vinsko trto in vino.

Člen določa tudi rok za izdajo laboratorijskega izvida za vzorec (v nadaljnjem besedilu: izvid). Pooblaščena organizacija za organoleptično oceno mora izvid izdati v petih delovnih dneh od prejetja vzorca. Izjema je rok za izdajo izvida za mlado vino, ki je še v vrenju, za katerega velja, da se izvid izda v dveh delovnih dneh od prejetja vzorca. Za inšpekcijske vzorce je določeno, da se izvid izda v štirih delovnih dneh od prejetja vzorca.

Višino stroškov za organoleptično oceno iz točke (a) 20. člena Izvedbene uredbe 2019/34/EU bo predpisal minister, pristojen za kmetijstvo. Člen tudi določa, da strošek organoleptične ocene nosi naročnik.

K 31. členu

Člen določa pravila za označevanje vina in drugih proizvodov vinske trte, ki morajo biti označena v skladu z Uredbo 1308/2013/EU in Poglavjem IV Delegirane uredbe 2019/33/EU, pri čemer navedbe glede geografskega porekla, kakovosti, sestavin, sort grozdja, pridelovalca, postopkov pridelave in drugih lastnosti proizvoda ne smejo zavajati potrošnika.. Proizvodi morajo biti označeni tako, da so informaciej popolne, resnične in skladne z zakonodajo ter ne smejo zavajati potrošnika.

K 32. členu

Člen določa pravila za označevanje aromatiziranih vinskih proizvodov, ki morajo biti označeni v skladu z evropsko zakonodajo. Aromatizirani vinski proizvodi morajo glede opisa, predstavitve in označevanja proizvodov izpolnjevati zahteve iz Uredbe 251/2014/EU ter Uredbe 1169/2011/EU.

K 33. členu

Člen podrobno ureja postopek vzpostavitve, pooblastitve in delovanja pooblaščenih laboratorijev za izotopske analize vina, v skladu z evropskimi zahtevami. Pooblaščeni laboratorij za izotopske analize tudi izdaja strokovna menja na zahtevo vinarske inšpekcije.

K 34. členu

Člen ureja pravila za promet z vinom in drugimi proizvodi vinske trte ter aromatiziranimi vinskimi proizvodi po končani pridelavi. Nanaša se na vse postopke, povezane s prodajo, prevozom in pakiranjem vina ter z aromatiziranimi vinskimi proizvodi. Prav tako določa, katere dokumenti so potrebni za prevoz vina ter aromatiziranih vinskih proizvodov.

K 35. členu

Člen določa prepovedi v zvezi s prometom vina in drugimi proizvodi vinske trte ter z aromatiziranimi vinskimi proizvodi. Določa katera vina in drugi proizvodi vinske trte ter aromatizirani vinski proizvodi ne smejo biti v prometu, kdo je odgovoren za odstranitev le teh iz prometa ter možnosti odprave pomanjkljivosti.

K 36. členu

Ta člen ureja pravila glede označevanja, oglaševanja in trženja vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov. Namen je zaščititi potrošnika pred zavajanjem, hkrati pa varovati verodostojnost geografskih označb in drugih značilnosti vin. Prepovedana je uporaba slik, ki ponazarjajo določeno geografsko območje, če izdelek ne izvira iz tam.

K 37. členu

Člen ureja inšpekcijski nadzor. Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona, predpisov, izdanih na njegovi podlagi, in pravnih aktov EU s področja vina in drugih proizvodov vinske trte ter aromatiziranih vinskih proizvodov opravlja vinarski inšpektor. Nadzor nad izvajanjem določb 9. in 16. člena tega zakona opravlja tudi kmetijski inšpektor.

K 38. členu

Ta člen določa pogoje, ki jih mora izpolnjevati vinarski inšpektor (izobrazba, delovne izkušnje, preizkus organoleptičnih sposobnosti).

K 39. členu

Člen določa pooblastila, ki ji ima vinarski inšpektor pri opravljanju inšpekcijskega nadzora.

K 40.členu

Člen določa ukrepe, ki ji lahko vinarski inšpektor izreče pri opravljanju inšpekcijskega nadzora.

K 41. členu

S členom se ureja pomoč policije vinarskemu in kmetijskemu inšpektorju pri opravljanju inšpekcijskega nadzora. Če pristojni inšpektor pri opravljanju svojih nalog in izvajanju ukrepov naleti na fizični odpor ali na oviranje ali če tak odpor in oviranje utemeljeno pričakuje, lahko zahteva pomoč policije.

K 42. členu

Člen določa, da se pri določitvi višine globe upošteva ekonomska velikost kršitelja, ki je veliki pridelovalec, srednje veliki pridelovalec, manjši pridelovalec ali najmanjši pridelovalec.

K 43. členu

Ta člen določa prekrške in globe. Kazni so sorazmerne in imajo odvračalni učinek.

K 44. členu

Člen določa, da se sme za prekrške iz tega zakona v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

K 45. členu

Člen ureja izdajo izrednega dovoljenja za zasaditev vinske trte. Ta se na podlagi vloge izda pridelovalcu, ki zaradi spremembe pogojev za vpis v register vina iz 17. člena tega zakona v obstoječem vinogradu potrebuje dovoljenje za zasaditev vinske trte, čeprav ga v skladu z Zakonom o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23) ni potreboval.

K 46. členu

Člen določa, da se z dnem uveljavitve tega zakona zavezanci, ki so pred uveljavitvijo tega zakona vpisani v register iz 14. člena Zakona o vinu (Uradni list RS, št. 105/06, 72/11, 90/12 – ZdZPVHVVR, 111/13 in 27/17 – ZKme-1D), vpisani v register vina iz 17. člena tega zakona.

K 47. členu

S členom se ureja prehodno obdobje za sofinanciranje stroškov ocene vina z geografsko označbo za analize iz točke (a) 20. člena Izvedbene uredbe 2019/34/EU. Za leti 2028 in 2029 se stroški krijejo iz proračuna Republike Slovenije.

K 48. členu

S členom se določa, da lahko dosedanji pokuševalci, imenovani v skladu s 34. členom Zakona o vinu (Uradni list RS, št. 105/06, 72/11, 90/12 – ZdZPVHVVR, 111/13 in 27/17 – ZKme-1D), naloge opravljajo še naprej, če izpolnjujejo pogoje iz 27. člena tega zakona.

K 49. členu

Člen ureja prehodno obdobje opravljanja nalog Komisije za organoleptično ocenjevanje mošta in vina, imenovane v skladu s 35. členom Zakona o vinu (Uradni list RS, št. 105/06, 72/11, 90/12 – ZdZPVHVVR, 111/13 in 27/17 – ZKme-1D). Ta opravlja naloge komisije iz 29. člena tega zakona do vključno 31. julija 2026.

K 50. členu

Člen ureja prehodno obdobje opravljanja nalog dosedanjega nosilca javnega pooblastila, imenovanega v skladu z 49. členom Zakona o vinu (Uradni list RS, št. 105/06, 72/11, 90/12 – ZdZPVHVVR, 111/13 in 27/17 – ZKme-1D). Ta mora opravljati naloge iz 26., 27. in 33. člena tega zakona do vključno 31. decembra 2026.

K 51. členu

S členom se določa, da gospodarski subjekti z registrirano ali brez registrirane blagovne znamke, katerih firma podjetja ob uveljavitvi tega zakona vsebuje kakršno koli neposredno ali posredno navajanje geografske označbe, njenega dela ali izpeljanke in so bili ustanovljeni ali registrirani pred zaščito geografske označbe na ravni EU, tako blagovno znamko uporabljajo še naprej.

K 52. členu

Člen ureja dokončanje postopkov, začetih pred uveljavitvijo tega zakona.

K 53. členu

Člen določa prenehanje veljavnosti in uporabo dosedanjih podzakonskih predpisov.

K 54. členu

Člen določa rok za sprejem podzakonskih prepisov iz tega zakona.

K 55. členu

Člen določa prenehanje veljavnosti Zakona o vinu (Uradni list RS, št. 105/06, 72/11, 90/12 – ZdZPVHVVR, 111/13 in 27/17 – ZKme-1D).

K 56. členu

Ta člen ureja *vacatio legis*.

IV. PRILOGE

- Izjava o skladnosti,

- Pravilnik o vinogradništvu (P1),
- Pravilnik o vinu (P2).